

ספר
עצתו
אמונה

בריוון פון חיזוק, אמונה
און פראקטישע עצות פאר'ן לעבן,
געשריבן דורך ראש ישיבת
תפארת התורה ברסקלב

אידיש

הג הסוכות

תשפ"ד

317

היכל הקודש ברסלב

181 Huschke Road, Liberty NY 12747

היכל הקודש

כארא פארק

4801 11th Ave,
Brooklyn NY 11219
347.760.5924

היכל הקודש

קרית יואל

8 Premishlan Way.
Monroe NY 10950
845.243.0563

היכל הקודש

מאנסי

32 Dolson Road
Monsey NY 10952
347.733.7551

היכל הקודש

בני ברק

רחוב ירושלים 2
052.760.5715

היכל הקודש

וויליאמסבורג

27 Skillman Street
Brooklyn NY 11205
718.384.1652

היכל הקודש

קרית יואל

8 Hayes Ct.
Monroe NY 10950
845.467.5299

היכל הקודש

בלומינגדאוו

24 Merriewold LN S
Monroe NY 10950
845.238.0804

היכל הקודש

ירושלים

רחוב רבי נחמן מברסלב 15
054.845.6150

צו הערן די

הערליכע שיעורים

פונעם ראש ישיבה שליט"א
רופט:

קול ברסלב

212.444.9191

חיזוק פאר די אידישע שטוב

212.444.9169

נדפס ע"י

קרן הדפסה היכל הקודש

2623 State Route 52
Liberty, NY 12754

718.387.2691

www.BreslevCenter.com

עריכה, הגהה והוצאה לאור ע"י

מכון עצתו אמונה

maebreslev@gmail.com

עַנְתוּ אִמּוּנָה

- א. טאקע געשמאק צו האבן אן איידילע שטוב?
- ה. ווי אזוי קענען מיר זיך באראנקען פאר די חיווג אין די שווערע צייטן?
- ה. מעג מען אנטון פאר א קליין קינד, דענים אדער רויטע קליידער?
- ט. זאל איר פארהאלטן מיין שווער פארוואס ער טשעפט מיין ווייב וועגן אומאן?

איש אִמּוּנָה

- א. אא טעם גן עדן אין די זופ
- ג. זיי נישט פארנומען צו איבערזאגן ווערשער פון דאווענען און לערנען
- ד. א מאן האט ליב א ווייב וואס שמייקלט און איז פאנעטיוו.
- ד. אביסל תהלים וועט מאכן א נחת רוח פאר אייער מאמע אין גן עדן
- ה. אביסל תהלים וועט אייך ברענגען נענטער צום אייבערשטן
- ה. ארבעטן ביי א פלעי גרופ מיט קליינע קינדער
- ה. פון וואו נעמסטו די סארט הנחמה פון סטראשען די ווייב?
- ו. פאלג דעם דאקטער, היטן אויף די געזונט איז זייער א גרויסע מצוה
- ז. ביי א נדום אכלים, דערט מען נאר פון די גוטע זאכן וואס בלייבט
- ח. אויסשמועסן מיטן אייבערשטן וועגן שערן די האר
- ט. נעם נישט אריין קיין כהורים שלאפן ביי דיר
- י. נישט צו האבן צוטון מיט אינשי דלא מעלי
- יא. קום וואוינען פאר רענט אין שטעטל, און נאכדעם וועסטו קענען קויפן
- יב. בעט דעם אייבערשטן פאר א געזונטע קינד
- יג. זיין פרייליך אפילו ווען מען איז גוט צעבראכן
- יד. קיינער קען איר נישט שלעכטס טון, מען קען נאר אנשרעקן
- יד. טון אלעס וואס די מנהגות תהי' זאגט
- טו. ארויסהעלפן מיטן ענדיגן דעם בית התמים און די נייע מקנה
- טז. מען דארף נישט גיין צום דאקטער זיך אונטערזוכן
- טז. זישר כח פארן העלפן אזוי געטריי די סקול
- זז. די תלמידות זעען ווי שיין און ערליך די לערערנס פון זיך
- זז. ראש השנה איז נישט קיין צייט צו פארברענגען
- ח. פרויען עסן אינאיינעם ראש השנה, ווען די מענער פארן קיין אומאן
- ח. די מוסד ווערט גרעסער, מען דארף קענען צוקומען צו אייך מער צייט
- ט. מתנדב זיין אידישע קינדער זאלן גיין אויף די וועג פון די תורה
- ט. וואס מען טוט פארן רבין בלייבט פאר אייביג

- אייער מאן וועט אהיימברענגען ישועות און רפואה..... כ
- די ביליאנען מלאכים וועלן טענה'ען פאר איך ביים כסא הכבוד..... כ
- אויסלעגען קאכן און באקן, מיט דורך ארץ און ריינקייט..... כ
- האלט דיין שטוב פראדריטעט נומער איינס..... כא
- פארלאנגען פון די קינדער דיסציפלין..... כב
- קום טרינקען פון הייליגן רבינים קוואל..... כב
- רעדן נאר חזק, נישט קריטיקירן..... כג
- מאך נישט קיין פלענער, טו צו דער זאך..... כד
- לערן די הייליגע בריוו וועסטו האבן כח אַנציווייז אין עבודת השם..... כד
- וואס איז תשובה?..... כה
- די כביות פון צדיקים אז די נשים צדקניות זאלן זיך אפשערן די האר..... כו
- וואויל איז איך אז איך נעמט נישט אין האנט קיין טעלעפאן, טעבלעט און קאמפיוטער..... כז
- אז רו פּרעגסט און איך ענטפער דיר, פּרעג נישט איבער..... כז
- איבערבעטן דארף מען נאר אויב מען האט וויי געטן..... כח
- די נסיעה איז טאקע א שווערע, אבער עס לוינט..... כט
- זיי מוחל די וואס האבן דיר וויי געטן..... כט
- עס איז א מלחמה פון די קרושה מיט די טומאה..... ל
- קום צום רבין אויף ראש השנה..... לא
- מיר פירן זיך אלע צו גיין ראש השנה ווייס..... לב
- די עצה אויף איינענע מגיעות..... לב
- מיר זענען צוריק מיט פרישע כחות צו דינען דעם אייבערשטן..... לד
- מען מוז האלטן די הלכות..... לד
- דער מיט דיין ווייב אידע זאכן..... לה
- אלע צער און עגמת נפש איז לטובה..... לו
- ארויפקוקן און שעצן די מאן..... לח
- זיך גרייטן אויף יום הקדוש, ארויסנעמען אלע שנאה פון הארץ..... לח
- קלויב מיר אויס א שיינעם אַתרוג..... לט
- איך היכל הקודש רעדט מען פשוט'ע דיבורים, דיבורי אמונה, דיבורי התחזקות..... מ
- טראכטן גוט און גלייבן אז דער אייבערשטער מאכט נאר גוט..... מ
- נאכן הערן דעם רבינ'ס ליכטיגע עצות, קען מען אהיימלויפן..... מא
- ער וועט זיי און דער ערד לייגן פאר זיין תאוות ממון..... מב
- מיר ערווארטן נישט קיין מתנות, מיר זענען צופרידן מיט די שידוך אליינס..... מג
- געבן די געפיל פאר די עלטערן אז מען זאגט זיך פאר זיי..... מג
- נישר כח פארן צושטעלן די נסיעה קיין אומאן פאר די נאנצע קהילה..... מד
- עס קומט א נייע יאר, דארפן עגן גלייבן אז דער אייבערשטער וועט עגן העלפן..... מה
- יום הכּפּוּרִים שַׁנַּת הַתּשׁוּבָה..... מה

עצתו אמונה

איז טאקע געשמאק צו האבן אן איידעלע שטוב?

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א

יישר כח פאר די הערליכע וועכנטליכע קוונטרס "עצתו אמונה", איך ליין עס דורך פון אנפאנג ביזן סוף יעדע וואך באזונדער, איינמאל מען הייבט אן קען מען עס נישט אראפלייגן, די בריוון זענען אזוי שיין.

איין בריוו האט מיך זייער איבערגענומען, די בריוו מיט'ן קעפל "די פייער בארואיגט זיך, מען הויבט אן זען די שיינקייט פון אן איידעלע שטוב" [דער בריוו איז בייגעלייגט צום סוף פון דעם בריוו], ווייל איך האב אויך זייער אסאך מאל וואס איין מינוט טראכט איך אז מיינ ווייב זאל זיך טוישן איר איידעלע לבוש, און איין מינוט טראכט איך 'וואס פעלט עס אויס?' די בריוו האט ממש אריינגעשניטן אין מיר, עס איז אזוי שיין געשריבן, אזוי הארציג, איך האב עכט געפילט ווי דער בריוו איז געשריבן צו מיר פערזענליך.

נאכדעם די תפלה איז אזוי שיין, איך האב עס איבערגעזאגט מן הסתם זען מאל. און ביים סוף, די לעצטע שורה פון דעם בריוו: "העלה מיר איך זאל פלאקערן פאר דיר אייבערשטער, איך זאל אויסגיין פאר דיר", דער בריוו האט מיך צעשניטן, איך האב עס איבערגעלייגט אפאר מאל. יישר כח נאכאמאל פאר אלע בריוון.

שפח פאר אלעס וואס דער ראש ישיבה טוט פאר אונז.

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת האזינו ב', ד' תשרי, שנת תשפ"ד לפרט קטן
לכבוד ... גרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

דאָנק דעם אייבערשטן אז דו האסט אן איידעלע ווייב, אן אשה כשרה; נישטא אין די וועלט עפעס בעסערס פארן מענטש, פאר זיינע דורות - ווי אן איידעלע ווייב און אן איידעלע מאמע פאר די קינדער. איידלקייט איז די שענסטע מתנה וואס דער אייבערשטער האט געגעבן פאר אידישע טעכטער. זיי נישט מקנא די אלע וואס זייערע שטיבער זענען נישט איידל אוועק געשטעלט, עס איז דארט גארנישט דא; נישטא קיין שמחה, נישטא קיין ווייב, נישטא קיין מאמע, נישטא גארנישט. דו ווייסט נישט אלעס וואס טוט זיך אין די וועלט, צו מיר קומען צענדליגער און הונדערטער אינגעלייט וויינען אז זיי האבן גארנישט, זיי זאגן: "אלע זענען אונז מקנא, די בילד זעט אויס גוט, אבער מיר האבן נישט גארנישט", און דיקא די איידעלע שטיבער, די וואס לעבן באשיידן און פשוט - די ווייבער זענען געטריי פארן מאן און פאר די קינדער, די לעבן אינאיינעם; ווי פשוטער - אלץ איז מען מער געטריי, מען טוט רצון בעלה.

היט זיינע אויגן - וועט דיר גוט זיין; נאר אז מען היט די אויגן - האט מען שלום בית, נאר אז מען היט די אויגן, מען קוקט נישט אויף קיינעם - שפירט מען די גליק אין שטוב, און אויב חס ושלום מען איז מפקיר די אויגן - ווערט אויס שלום אין שטוב, די ליבשאפט גייט אוועק, מען הויבט אן מיט דמיונות, מען פארלירט די שמחה, די גליקליכקייט פון לעבן.

מאך זיך שיעורים אין גמרא, אין משניות און אין כל חלקי התורה, דאס וועט זיך גליקליך מאכן. תורה מאכט רואיג און צופרידן, נאר דער וואס לערנט - איז גליקליך און צופרידן. דער הייליגער רבי נתן זאגט: "די וועלט איז נישט און מען קען עס נישט קריגן, תורה ותפלה איז יא און מען קען עס קריגן"; די וועלט נארט, און ווען מען מיינט מען האט דאס שוין - זעט מען אז מען האט גארנישט, מען לויפט נאך די וועלט אבער נישטא וואס צו דערגרייכן. אז מען לערנט און מען דאווענט - ווערט מען זאט, מען ווערט פרייליך, מען איז גליקליך און צופרידן.

אויף זאלסטו גיין יעדן טאג אין א שטילע פלאץ וואו קיינער געפינט זיך נישט - און זיך אויסשמועסן מיטן אייבערשטן, גיס אויס זיין הארץ,

דְּעֲרָצִייל אַים אַלע דײַנע מעשׂים, דיבורים און מחשבות, דְּעֲרָצִייל אַים ווי עס קאכט אין דיר און עס פלאקערט אין דיר א פייער פון דמיונות, און בעט אים: "רבוננו של עולם איך וויל זיין פארקאכט פאר דיר, איך וויל פלאקערן פאר דיר, איך וויל נאר טראכטן פון דיר, לעבן מיט דיר און ברענגען צו דיר".

דורך אסאך תורה און תפלה והתבודדות - וועט זיך אויסלעשן די נישט גוטע פייער און עס וועט זיך אנצינדן א פייער פון קדושה וטהרה.

נאכאמאל, דאנק דעם אייבערשטן פאר דיין איידעלע ערליכע שטוב און געב דיין ווייב גוטע ווערטער, שעץ איר איידלקייט, ווייל אן איידעלע באשיידענע פרוי איז די שענסטע זאך וואס איז דא אויף די וועלט.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

א גמר חתימה טובה.

...

דער בריוו צו וועלכע די אויבנדערמאנטע שאלה באציט זיך:

די פייער פארוואגט זיך, מען הויבט אן זען די שיינקייט פון אן איידעלע שטוב

בעזרת ה' יתברך - ד' פרשת שופטים, א' דראש חודש אלול, שנת תשפ"ג לפ"ק
לכבוד מיינ טייערער ליבער ... גרו זאיר, קרית ברסלב
איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

ערשטנס דאס וואס עס קאכט אין דיר וכו', דו ווילסט איין מינוט דיין ווייב זאל זיך טוישן איר איידעלע לבוש וכו', און איין מינוט טראכסטו וואס פעלט עס אויס? און נאכדעם ווייטער הויבט אן קאכן א פייער אין דיר, דיין ווייב זאל גיין אזוי און אזוי, ביז דו שפירסט ווי עפעס שלעכט איז מיט דיר, דו פרגעסט וואס איז דאס?

וויסן זאלסטו, די געפיל איז דא ביי אסאך; אסאך אינגעלייט אין די ערשטע יארן נאך די חתונה האבן די זאך, עס קאכט א פייער, זיי ווייסן נישט וואס זיי ווילן; מען ווייסט נישט די מעלה פון איידלקייט, מען מיינט עפעס פעלט אין לעבן און מען טראכט די ווייב איז די פראבלעם, זי גייט צו פשוט וכו' וכו'.

איך בעט דיר מיין ליבער ברודער, גיי התבודדות, שריי צום אייבערשטן: "הייליגער באשעפער, עס קאכט אין מיר א פייער, איך ווייס נישט וואס מיט מיר איז, העלף מיר איך זאל ליב האבן איידלקייט, איך זאל ליב האבן צניעות, פארנוואס ברענט אין מיר א נישט גוטע פייער? העלף מיר איך זאל קאכן און ברענען צו דיר אייבערשטער, איך וויל זיין פרייליך מיט דיר, און ליב האבן איידלקייט.

הייליגער באשעפער וואס איז דאס מיט מיר אז איך ווער אזוי פארברענט? איך וויל נאר מיין ווייב זאל זיין אנדערש, יעדן טאג וויל איך עפעס אנדערש; איך טראכט אז עפעס פעלט מיר און עפעס בעסערס איז דא ביי אנדערע, העלף מיר איך זאל פלאקערן פאר דיר אייבערשטער, איך זאל אויסגיין פאר דיר". אזוי זאלסטו שרייען צום אייבערשטן טאג און נאכט ביז דו וועסט אויסארבעטן די בלוט, דו וועסט שוין אנהויבן איינזען דאס שיינקייט פון איידלקייט.

טייערער ברודער, ביסט דאך א פארשטענדליכער אינגערמאן, ביסט א בר דעת, זאלסטו זיך בארעכענען; טראכט אריין וואס פאר א נס דו האסט, אז דיין ווייב לעבט מיט דיר וכו', זי גרויסט זיך נישט אויף דיר וכו', דארפסטו נישט מער; ליידער זענען היינט דא אזויפיל אינגעלייט וואס די ווייב איז א מורדת, עס איז נישטא דאס וואס חקמינו זכרונום לברכה זאגן (במות סג): "דיינו שמצילות אותנו מן החטא", אז די ווייב היט פון עבירות; קיינער ווייסט נישט וואס זיי ליידן, זיי לעבן נישט אינאיינעם, און מענטשן זענען מקנא, ווייל מען זעט דאס נישט פון אינדרויסן. אינדרויסן דאכט זיך אז זיי האבן א מעכטיגע שלום בית, זיי זענען גליקליך, זיי גייען אנגעטון אויסגעפיצט וכו', ווען על פי תורה קומט זיך נישט קיין כתובה פאר די ווייב פארן זיך אפשטיין השם ישמרנו; איז וואס זאלסטו קוקן אויף אנדערע, ווי אזוי אנדערע גייען אנגעטון? דו האסט אן אשת חיל, א מתנה פון הימל, זי לעבט מיט דיר - דארפסטו איר מכבד זיין און איר שעצן.

נאך אפאר יאר ווען די נישט גוטע פייער לעשט זיך אויס, הויבט מען

אַן זען דאס שיינקייט און דאס טייערקייט פון אַן איידעלע שטוב, פון אַן איידעלע פּרוי, א ווייב וואס ווייסט נישט פון די וועלט, איר קאפּ ליגט אין שטוב, זי טוט די שטוב ווירטשאפט, זי איז גרייט פאר איר מאן, זי איז א מאמע פאר די קינדער; מען הויבט אן קוקן אויף די לעבן ריכטיג.

מאך זיך א שיעור אין משניות, זיך אין שטוב מיט א הויפן ספרים; א חומש, משניות, גמרא, מדרשים און ספרי רבינו. שפאציר אין די תורה אזוי ווי מען שפאצירט אין א שיינע גארטן, און דאנק דעם אייבערשטן אז דו האסט א ווייב איידל און באשיידן - וועסטו שוין גארנישט דארפן, דו וועסט זיין גליקליך און צופרידן.

לייך די בריוו פמה פעמים און זיי מקיים וואס שטייט דא, וועסטו שפירן א זיסקייט אין לעבן, דו וועסט זיין גליקליך און צופרידן. דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים. א כתיבה וחתומה טובה, א גוט געפענטשט יאר.

[...]

ווי אזוי קענען מיר זיך באדאנקען פאר די חיזוק אין די שווערע

צייטן?

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

דא שרייבט מרת ... בשם מיין מאן שייח'! פאר א יאר צוריק האבן מיר געשריבן א בריוו, אנגעזאפט מיט טרערן, וואס וועט זיין?! שוין אפאר חדשים פון די חתונה און עס הערט זיך נאכנישט קיין נייעס, דער ראש ישיבה האט אונז אזוי שוין מחזק געווען, געשטארקט אויף תפלה, צדקה און אמונה.

ועצט, יישר כח אייבערשטער, וויל איד מבשר זיין אז עס הערט זיך שוין א גוטע בשורה.

דער בריוו פון דער ראש ישיבה ליגט אונטער מיין קישן [דער בריוו איז בייגעלייגט צום סוף פון דעם בריוו], און די ווערטער "איר וועט נאך האבן א שיינע שטוב מיט

קינדער", האבן מיר געגעבן די חיזוק אין די מינוטן וואס די אמונה האט זיך פארלאשן; יישר כח.

מיר בעטן כסדר אז דער אייבערשטער זאל געבן כח און געזונט פארן ראש ישיבה שליט"א צו קענען ממשיך זיין מיט די הייליגע ארבעט.

נישטא קיין ווערטער צו דאנקען.

יישר כח משפחת ...

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת כי תבא לאומאן, י' אלול, שנת תשפ"ג לפ"ק מרת ... תחי'

איך האב ערהאלטן אייער בריוו.

איר זאלט נישט אויפהערן דאנקען דעם אייבערשטן פאר די ניסים און חסדים וואס ער טוט מיט אייך, און בעטן אויף ווייטער; ווייל ווי מער מען דאנקט דעם אייבערשטן - אלץ מער זעט מען ניסים אין לעבן.

יעצט אין די חדשים וואס מען ווארט אויף קינדער איז פדאי צו זאגן די נעמען פון די צדיקים. מוהרא"ש זכותו יגן עלינו זאגט פאר אלע פרויען וואס ווארטן אויף קינדער, זאלן זאגן שמות הצדיקים. ווייל דער רבי זאגט (ספר המדות אות צדיק חלק ב', סימן כ): "על ידי הזכרת שמות הצדיקים יכולים להביא שנוי במעשה בראשית, פלומר לשנות הטבע", דורכן דערמאנען די נעמען פון צדיקים קען מען טוישן די טבע; מען זאגט נעמען פון צדיקים וואס מען קען פון אויסגווייניג: אברהם, יצחק, יעקב, משה, אהרן, יוסף, דוד און שלמה, רבי שמעון בר יוחאי, רבי יצחק לוריא אשפנזי, רבי ישראל בעל שם טוב, רבי נחמן בן פיגא מברסלב, רבי נתן מברסלב, מוהרא"ש וכו' וכו', און נאך נעמען פון צדיקים וואס מען געדענקט, נאכדעם בעט מען דעם אייבערשטן די תפלה אז בזכות די הייליגע צדיקים זאלן מען זוכה זיין צו האבן א געזונט קינד, אלעס זאל גיין גרינג און אין די ריכטיגע צייט.

דער אייבערשטער זאל העלפן איר זאלט האבן הצלחה אין אלע ענינים. א כתיבה וחתומה טובה, א גוט געבענטשט יאר.

...

נְדַעַר בְּרִיוּוֹ צוֹ וְוַעֲלֻכֶּע דִּי אוֹיבִנְדַעַרמֵאַנְטֵע שְׂאַלָה בְּאַצִּיט זִיף :

דַּעַר רַבִּי גַעבֵט גוּטֵע עֲצוֹת אוֹן סְגוּלוֹת פֿאַר קִינְדַעַר

בְּעִזְרוֹת ה' יִתְבָּרֵךְ - יוֹם ב' פֿרֶשֶׁת חִי שְׂרָה, כ' מֵר-חֶשְׁוֹן, שְׁנַת תּשׁפ"ג לְפֶרֶט קָטָן לְכַבּוֹד מְשֻׁפַּחַת ... שְׁיַחֲיוּ

אִיף הָאָב עֲרָהאַלְטָן אִייעֶר בְּרִיוּוֹ.

בְּנוֹגֵעַ גִּיין צוּם דָּאַקְטֵעַר וְכוּ'; וואס זאַרְגַט איר? איר וועט האָבן אַ שְׁיִינֵע שְׂטוּב מִיט קִינְדַעַר. זאַרְגַט נִישְׂט, איר האט נאָך קוֹים חֲתוּנָה גַעֲהאַט, דַּעַר אִיבְּעַרְשְׂטֵעַר וועט אִיף נִישְׂט פֿאַרְלֶאַזן.

גִּיִּיט נִישְׂט צוּם דָּאַקְטֵעַר, מְעַן דַּאַרְף נִישְׂט גִּיין צוּם דָּאַקְטֵעַר פֿאַר צוּוִי דֶרִיִּי יָאַר נֶאַךְ דִּי חֲתוּנָה.

קוֹקֵט אַרִיין אין סֶפֶר הַמִּדּוֹת. דַּעַר רַבִּי גַעבֵט גוּטֵע עֲצוֹת, שְׁיִינֵע סְגוּלוֹת זוֹכָה זִיין צוֹ קִינְדַעַר, דַּעַר רַבִּי זֶאַגַט (אוֹת בְּנִים, סִימָן יח): "מַה יַעֲשֶׂה אָדָם, וַיְהִיָּה לוֹ בְּנִים זְכָרִים", וואס זאַל אַ מְעַנְטֵשׁ טוֹן צוֹ הָאַבֵּן קִינְדַעַר זְכָרִים? "יִשְׂאַ אֲשֶׁה הַהוֹגְנֵת לוֹ", עַר זַאל חֲתוּנָה הָאַבֵּן מִיט אַן עַרְלִיכֵע פֿרוֹי, "וַיִּקְדַּשׁ אֶת עַצְמוֹ בַּשְּׁעֵת תְּשֻׁמִּישׁ", אוֹן לְעַבְּן מִיט איר בְּצַנִיעוּת, "וַיִּבְקַשׁ מִמִּי שֶׁהַבְּנִים שְׁלוֹ", אוֹן מְעַן זַאל בְּעֵטָן דַּעַם אִיבְּעַרְשְׂטָן מְעַן זַאל הָאַבֵּן קִינְדַעַר.

דַּעַר מְקוֹר פּוֹן דַּעַם אִיז דִּי ווערְטֵעַר פּוֹן דִּי הִיילִיגֵע חֲכָמִים זְכָרוֹנָם לְבָרְכָה (מִסְכַּת נְדָה, עא.) דִּי גַמְרָא פֿרַעגַט: "מַאי קָאַ מְשַׁמַּע לָן" אוֹיב קִינְדַעַר הָאַט מִיט תְּפִלָּה - וואס פֿעֲלֵט אוֹיס חֲתוּנָה צוֹ הָאַבֵּן מִיט אַן אֲשֶׁה הוֹגְנֵת אוֹן זִיף פִּירֵן אִיידֶל? עַנְטֶפֶעַרְט דִּי גַמְרָא "דְּהַא בְּלֶאַ הָאַ, לֶאַ סְגִי", מְעַן דַּאַרְף בִּיידֶע, סִיִּי זִיף פִּירֵן אִיידֶל, אוֹן סִיִּי בְּעֵטָן דַּעַם אִיבְּעַרְשְׂטָן.

נֶאַךְ זֶאַגַט דַּעַר רַבִּי (שֶׁם, סִימָן כב): "מַה יַעֲשֶׂה אָדָם וַיְהִיָּה לוֹ בְּנִים", וואס זַאל אַ מְעַנְטֵשׁ טוֹן צוֹ הָאַבֵּן קִינְדַעַר? "יִפְּזֹר מְעוֹתָיו לְעֵנִים", עַר זַאל גַעבְּן צְדָקָה פֿאַר אַרְעֵמַעֲלִיִּיט, "וַיִּשְׁמַח אֶת אֲשֶׁתּוֹ לְפָנֵי תְּשֻׁמִּישׁ", אוֹן פֿרִיִּילִיף מַאַכֵּן דִּי ווִיב בְּדַבֵּר מְצוּהָ; קוֹק דִּי ווערְטֵעַר פּוֹן דַּעַר הִיילִיגֵעַר בֵּן אִישׁ חֵי (ב) יְהוּדַעַ, מִסְכַּת בְּבֶא בַתְרָא י) דָּאַס גְרוֹיסקִיִּיט פּוֹן שְׂמוּעֶסָן מִיט דִּי ווִיב אוֹן אִיר פֿרִיִּילִיף מַאַכֵּן לְדַבֵּר מְצוּהָ; אַפִּילוֹ דַּעַר גְרוֹיסקֵעַר צְדִיק רַב, וואס שְׂלֶאַ שְׁח

שִׁיחַת חוֹלִין, עַר הָאֵט קִינְמָאֵל נִישְׁט גַעֲשְׁמוּעֶסְט סְתָם זַאכֵן, אָבְעֵר מִיט זַיִן ווייב הָאֵט עַר יָא גַעֲרַעֲדֵט, אַזוֹי ווי די הֵילִיגֵעַ חֲכָמִים זַאגֵן (פְּרָכוֹת סב.) רַב פֿהֲנָה הָאֵט גַעֲהַעֲרֵט דְּשָׁח וְשָׁחַק, ווי רַב שְׁמוּעֶסְט און אִיז פֿרַיִלִיךְ מִיט זַיִן ווייב. דַּעַר אַיבֶּעֲרִשְׁטֵעַר זַאל הַעֲלֶפֶן זַאלֶסְט הָאבֵן הַצְּלָחָה אִין אַלֶע עַנְיָנִים.]

**מָעַג מָעַן אַנטוֹן פֿאַר אַ קִלִּין קִינְד, דַּענִים אָדַעַר רויטֶע
קִלִּידַעַר ?**

שְׂאֵלָה :

לְכַבּוֹד דַּעַר ראש ישיבה שליט"א

מָעַג מָעַן אַנטוֹן פֿאַר אַ קִלִּין קִינְד, אַ בַּעֲבִי, רויט אָדַעַר דַּענִים קִלִּידַעַר?

יִישֵׁר פֿחַ

תְּשׁוּבָה :

בַּעֲזַרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם ד' פֿרֶשֶׁת הַאֲזִינוּ ב', ה' תְּשָׁרִי, שְׁנַת תּשפ"ד לְפָרֵט קָטָן
לְכַבּוֹד ... נְרוּ יֵאִיר

אִיךְ הָאב עֲרָהֲאֶלְטֵן זַיִן בְּרִיוּו.

וואס אִיז די פֿראַגֶע, אויב מָעַן מָעַג אָדַעַר אויב מָעַן זַאל ? מָעַגֵן - מָעַג מָעַן, אָבְעֵר פֿאַרְוואס זַאל מָעַן ? פֿאַרְוואס זַאל מָעַן אַנטוֹן די קִינְדַעַר אַזוֹי ווי די אומוֹת הַעוֹלָם גִּיעֵן אַנגַעֲטוֹן, פֿאַרְוואס זַאלֵן מִיר וועלן זַיִן ווי די גוֹיִם ? מָעַן דַּאָרף אַסאַךְ בַּעֲטֵן דַּעַם אַיבֶּעֲרִשְׁטֵן מָעַן זַאל לִיב הָאבֵן אִידישֶׁע קִלִּידַעַר, מָעַן זַאל לִיב הָאבֵן אַיִדֶלְקִייט, מָעַן זַאל לִיב הָאבֵן די תּוֹרָה; דוּרְךְ אַסאַךְ הַתְּבוּדוֹת קַעַן מָעַן זוכָה זַיִן צו דַּעַם.

שַׁיִן אִיז פֿאַרְקַעֲרֵט ווי די גוֹיִם גִּיעֵן, שַׁיִן אִיז די אִידישֶׁע וועג; וואוֹיל אִיז דַּעַם וואס גִּייט אַנגַעֲטוֹן אַיִדֶל און טוט אָן די קִינְדַעַר אַיִדֶל.

דַּעַר אַיבֶּעֲרִשְׁטֵעַר זַאל הַעֲלֶפֶן זַאלֶסְט הָאבֵן הַצְּלָחָה אִין אַלֶע עַנְיָנִים.

אַ גַּמַר חֲתִימָה טוֹבָה.

זאל איך פארהאלטן מיין שווער פארוואס ער טשעפעט מיין ווייב וועגן אומאן?

שאלה:

לְכַבֹּד דְּעַר רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיט"א

צום ערשט וויל איך זיך באדאנקען פארן ראש ישיבה שליט"א אויף אלע חיזוק וואס מיר באקומען פון די בריוו אין עצתו אמונה, און פון די געוואלדיגע שיעורים, איך דאנק דעם אייבערשטן אז איך בין אנגעקומען קיין היכל הקודש, און איך בין זוכה זיך צו דרייען אין דעם ליכטיגן גן עדן. איך האב ברוך השם זוכה געווען, אין זכות פונעם ראש ישיבה שליט"א, צו ענדיגן ששה סדרי משנה צום צוועלפטן מאל, איך האב אויך אנגעהויבן א סדר צו לערנען די אלע פופצן שיעורים וואס מוהרא"ש זכותו יגן עלינו האט אוועקגעשטעלט, און מיין לעבן איז ברוך השם גענצליך געטוישט געווארן צום גוטן, אלעס אין זכות פון דעם הייליגן פלאץ. אויסער דעם בין איך ברוך השם זוכה אויך צו מאכן הפצה מיט די קונטרסים און די גליונות פון היכל הקודש, איך פרוביר אויך ארויסצוהעלפן די מוסדות היכל הקודש פון דאהי, און יעצט האב איך זוכה געווען צו זיין ביים הייליגן רבין אין אומאן אויף ראש השנה.

איך האב עטליכע שאלות וואס מוטשען מיר, און איך האף דער ראש ישיבה שליט"א וועט האבן צייט מיר צו קענען ארויסהעלפן און מחזק זיין.

מיין ווייב האט ברוך השם מסכים געווען איך זאל פארן קיין אומאן אויף ראש השנה, איך פיר זיך אויף צו איר זייער שיין ברוך השם דורכאויס די גאנצע יאר, אויך מיין שווער האט גארנישט גערעדט שלעכט קעגן דעם וואס איך פאר קיין אומאן, דעם פראבלעם האט זיך אבער אנגעהויבן ווען איך בין צוריק געקומען אהיים. מיין ווייב דערציילט מיר אז די גאנצע וואך וואס זי איז געווען ביי אירע עלטערן, האט מען איר כסדר פארשעמט און געטשעפעט, מען האט נישט אויפגעהערט צו רעדן צו איר קעגן ברסלב, און דאס האט איר זייער וויי געטון. וואס דארף איך יעצט צו טון? זאל איך אויפמערקן און פארהאלטן מיין שווער, פארשטייט זיך אויף אז איידעלן אופן, אז ער זאל נישט טשעפען מיין ווייב און נישט מאכן קיין מחלוקת, אדער איז בעסער צו בלייבן שטיל און גארנישט זאגן?

צווייטנס האב איך געוואלט פרעגן, אזוי ווי איך בין יעצט אין שנה ראשונה, איך בין געווען אין כולל ביז יעצט, אבער איך האב עס זייער נישט געגליכן. יעצט האט מען מיר

פֿאַרְנֶעשְׁלָאגן אַ מְלוּמְדוֹת פֿאַסְטן, און אײַד האָב עס אַנגענוּמֶען. מײַן שְׁווער איז נישט אַזוי פֿרײַלײַד מיט דעם, דאַרף אײַד דאָס אַפֿלאַזן, ווייל ער זאָגט מיר גאַרנישט וועג דעם, אָבער דאָ איז די זעלבע זאַך, ער טשעפּעט מײַן ווייב וועגן דעם. וואָס זאַל אײַד טון?

יִישׁר כַּחַ

תּשׁוּבָה :

בְּעִזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם ה' פֿרֶשֶׁת הַאֲזִינוּ ב', ר' תּשׁרײ, שְׁנַת תּשפ"ד לַפֿרֶט קָטָן
לְכָבוֹד ... נְרוֹ זְאִיר

אײַד האָב עֶרְהאַלְטֵן דײַן בְּרִיוּ.

זאָג נישט קײַן אײַן שְׁלעכְט וואָרט פֿאַר דײַן שְׁווער, זאָג אים נאַר דאַנק ווערְטער, לױב אים און דאַנק אים, זאָג אים אַ יִישׁר כַּח פֿאַר אַלעס; אַזוי וועט ער דיר נישט מאַכן קײַן פֿראַבלעמען, און פֿאַר דײַן ווייב זאַלסטו קױפֿן אַ שײַנע מתְנָה לְכָבוֹד יוֹם טוֹב און איר דאַנקען אַז זי האָט דיר געלאָזט גײַן אויף אומאַן.

אַ שְׁווער - און אַזוי אויף אַ טאַטע - דאַרף מען זײַער מְכַבֵּד זײַן; חס וְשָׁלוֹם טענה'ן, חס וְשָׁלוֹם פֿאַרְהאַלְטֵן, און אַז זײ געבן אַ פֿסק, זײ זאָגן מוסר - דאַרף מען דאָס מְקַבֵּל זײַן מיט די גרעסְטע מאַס דרָךְ אַרץ, און אַז זײ ווילן נישט מען זאַל פֿאַרן צום הייליגן רבֿי'ן - ענטפֿערט מען נישט, מען טענה'ט נישט און מען מאַכט נישט חוֹזֵק; מען הערט אויס מיט דרָךְ אַרץ, און נאַכדעם אַז מען האָט די זכֿיה איבער צו קומען די מְנִיעוֹת - פֿאַרט מען צום רבֿי'ן.

רבֿי נְתָן זאָגט: "דאַנקען גאָט אַז יוֹם פֿיפור איז נאָך ראש השָׁנָה", אַז מען איז געפֿאַרן קײַן אומאַן און מען האָט זיך צעקריגט, און אַז עס קומט יוֹם פֿיפור - בעט מען זיך איבער און מען מאַכט שָׁלוֹם.

דער אייבערשטער זאַל העלפֿן זאַלסט האָבן העלָחָה אין אַלע עגִינִים.
אַ גַּמֵר חֲתִימָה טוֹבָה.

...

איש אמונות

א טעם גן עדן אין די זופ

בעזרת ה' יתברך - יום ב' פרשת ואתחנן, ו' מנחם-אב, שנת תשפ"ג לפרט קטן לכבוד מיין ליבער טייערער ... גרו יאיר, קרית ברסלב ליבערטי איה בעט דיר מיין ליבער טייערער ברודער, שטארק זיך מיט אלע דיינע כחות, טראכט נישט קיין איין רגע פון אפלאזן די הייליגע ארבעט פון מחי' זיין אידישע קינדער; וואלסטו געוואוסט וויפיל ווארטן אויף די בריוו, גאנצע משפחות ווארטן ווען עס קומט שוין ארויס נאך א קונטרס עצתו אמונה, נאך א ספר עצתו אמונה, זייער גאנצע שבת איז אנגעהאנגען אין דעם - וואלסטו געטאנצט פאר שמחה פאר די גרויסע זכות וואס דו האסט. עס גייט אריבער אויף יעדן איינעם וואס גייט אריבער, און נאר די בריוו איז זיי מחזק.

דא האסטו נאך א מעשה פאר די קינדער עצתו אמונה. דער הייליגער צדיק רבי אלימלך פון ליזענסק זכותו יגן עלינו ווען ער איז געווען אויף דער עלטער איז אים שווער געווען צו עסן, מען האט אים געדארפט זייער שטארק בעטן ער זאל עפעס טועם זיין צו האבן פח ווייטער צו לעבן.

אמאל האט דער הייליגער צדיק געזאגט פאר זיין זון: "עס איז דא א זופ וואס איה האב יארן צוריק געגעסן, א גוטע זופ, א געשמאקע זופ; גיי צו דעם דארף, צו דעם קרעטשמע און בעט פון די פרוי זאל דיר געבן פון די גוטע זופ, 'טייגל יוהף זופ', ווייל נאר די איין זופ קען איה פארנעמען".

דער זון האט זיך זייער געוואונדערט, וואו קען זיין דער צדיק זאל געדענקען א זופ וואס ער האט געגעסן שוין לאנג צוריק אין א קרעטשמע, דער צדיק איז העכער פון געדענקען א טעם פון א זופ... אבער אז דער צדיק זאגט - פאלגט מען; אזוי האט ער געטון, ער איז געגאנגען צו יענעם דארף, מען האט געבעטן די פרוי פון די קרעטשמע אויב זי קען צושטעלן א טייגל יוה"ק זופ.

נאכן קאכן די זופ האט מען איר געבעטן זי זאל אויסזאגן דער סוד ווי אזוי מען מאכט אזא גוטע זופ, האט די פרוי געזאגט: "איך בין ארעם, איך האב נישט וואס אריינצולייגן אין די זופ, איך שטעל א טאפ, איך לייג אריין וואסער און אביסל שאלאכץ פון מייערן, און איך זאג צום אייבערשטן 'גרויסער גאט, דו האסט אזוי סאך גן עדן אויבן אין הימל, איך בעט דיר, לייג אריין אין די טאפ אביסל טעם גן עדן', דאס איז דער סוד פון די געשמאקע זופ".

דעמאלט האט מען פארשטאנען וואס דער הייליגער צדיק האט געזאגט, אז ער דארף פון יענעם זופ, ער האט געוואלט לערנען זיינע קינדער זיי זאלן זען וואס פאסירט ווען מען רעדט צום אייבערשטן מיט תמימות; אפילו א פשוטע פרוי, אז זי בעט דעם אייבערשטן יעדע זאך - קען זי זוכה זיין צו שפירן א גן עדן לעבן.

טייערע קינדער, מיר גייען שוין פון היינט אן יעדע זאך בעטן דעם אייבערשטן.

בעט דעם מעלער זאל מאלן א בילד ווי א פרוי שטייט אין א קאך ביים טאפ, אינעם טאפ איז דא וואסער, נעבן טאפ איז דא א זעקל מעל און די פרוי קוקט ארויף און בעט א תפלה.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

זיי נישט פארנומען צו איבערזאגן ווערטער פון דאווענען און לערנען

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת כי תצא, ז' אלול, שנת תשפ"ג לפרט קטן
לקבוד ... נרו נאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

זאג נישט איבער ווערטער, איבערזאגן ווערטער איז א נערוון זאך;
ענדערש זאג גמרא און משניות מיט גרייזן ווי זיין פארנומען צו איבערזאגן
נאכאמאל און נאכאמאל, אזוי אויך ביים דאווענען זאלסטו נישט איבערזאגן
די ווערטער, זאג די ווערטער מיט די גרייזן.

האב נישט מורא אז די ווערטער זענען נישט ארויסגעזאגט געווארן
אויפן ריכטיגן וועג, דו זאג ווייטער גמרא, משניות - אפילו מיט גרייזן, ביים
אייבערשטן איז זייער באלויבט ווען א איד לערנט תורה און ווען מען
דאווענט, אפילו עס איז גרייזיג. אזוי ווי חכמינו הקדושים זאגן (שיר השירים
רבה ב, ט): "אמר רבי אחא, עם הארץ שקורא לאהבה איבה, כגון ואהבת
ואיבת, אמר הקדוש ברוך הוא 'ודלוגו עלי אהבה'", אן עם הארץ וואס זאגט
די ווערטער פון די תורה מיט גרייזן; אנשטאט זאגן: "ואהבת את ה'" מען
זאל ליב האבן דעם אייבערשטן, זאגט ער מיט א גרייז "ואיבת" מען זאל
פיינט האבן חס ושלום - זאגט דער אייבערשטער (שיר השירים ב, ד): "ודלוגו
עלי אהבה", איך האב ליב זיינע גרייזן; ווייל ביים אייבערשטן איז זייער
באלויבט דער וואס לערנט תורה אפילו אן פארשטיין און אפילו מיט גרייזן,
עד כדי כך אז אפילו ער זאגט דאס ווארט מיט א פארקערטע באדייט - דאך
האט דאס דער אייבערשטער ליב.

גיי נישט צו קיין טערעפי, טערעפי העלפט נישט, דער טערעפיסט קען
זיך נישט העלפן איז ווי אזוי קען ער א צווייטן העלפן... בעט דעם
אייבערשטן עס זאל דיר ארויסגיין פון קאפ די נערווען זאך פון איבערזאגן
ווערטער ביים דאווענען און ביים לערנען; מיט תפלה וועסטו געראטעוועט
ווערן פון די נארישקייטן.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסטו האבן הצלחה אין אלע ענינים.

א כתיבה וחתומה טובה, א גוט געבענטשט יאר.

...

א מאן האט ליב א ווייב וואס שמייכלט און איז פאזעטיוו

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת כי תצא, ז' אלול, שנת תשפ"ג לפרט קטן
מרת ... תחי'

א מאן האט ליב א ווייב וואס שמייכלט, א ווייב וואס איז פאזעטיוו; צו
אזא ווייב קומט מען אהיים, אויף אזא ווייב קוקט מען און מען פארברענגט
וכו' וכו', און אז די ווייב בלאזט און קריטיקירט כסדר דעם מאן - זוכט זיך
דער מאן תירוצים נישט אהיים צו קומען.

זייט קלוג, זייט שטענדיג מיט א שמייכל, זייט פאזעטיוו, זוכט אין
אייער מאן נאר דאס גוטס.

זאגט יעדן טאג כאטשיג איין קאפיטל תהלים.

דער אייבערשטער זאל העלפן איר זאלט האבן הצלחה אין אלע ענינים.
א כתיבה וחתומה טובה, א גוט געבענטשט יאר.

...

אביסל תהלים וועט מאכן א נחת רוח פאר אייער מאמע אין גן

עדן

בעזרת ה' יתברך - ערב שבת קודש פרשת כי תצא, ח' אלול, שנת תשפ"ג לפ"ק
מרת ... תחי'

זאגט יעדן טאג אביסל תהלים, דאס וועט מאכן א נחת רוח פאר אייער
מאמע עליה השלום אין גן עדן, איר נשמה וועט ארויפגיין אלץ העכער און
העכער.

אויך זאלט איר דאנקען דעם אייבערשטן אויף אייער אייגענע שפראך,
דאס וועט אייך ברענגען צו שפירן א שטארקע נאנטקייט צום אייבערשטן.

...

אביסל תהלים וועט אייך ברענגען נענטער צום אייבערשטן

בעזרת ה' יתברך - ערב שבת קודש פרשת כי תצא, ח' אלול, שנת תשפ"ג לפ"ק
... תחי'?

זאגט יעדן טאג אביסל תהלים, אזוי וועט איר ווערן נענטער און נענטער
צום אייבערשטן.

אויף זאלט איר רעדן צום אייבערשטן; דאנקט אים פאר אייערע טייערע
עלטערן און בעטס פאר אייך און פאר אייערע דורות.

אויף זאלט איר העלפן אייער מאמע, ווייל העלפן א מאמע איז זייער א
גרויסע מצוה, דער אייבערשטער רוט ביי דעם וואס איז מכבד די עלטערן.
פון דער ראש ישיבה.

...

ארבעטן ביי א פלעי גרופ מיט קליינע קינדער

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת כי תבא לאומאן, י' אלול, שנת תשפ"ג לפ"ק
מרת ... תחי'?

עס איז גוט אייער טאכטער תחי' זאל גיין ארבעטן ביי א פלעי גרופ מיט
קליינע קינדער; דארט וועט זי מער אויפטון ווי זיצן נאך א יאר אין סעמינאר.
דער אייבערשטער זאל העלפן זי זאל טרעפן א גוטע שידוך, גרינג און
גוט, איר זאלט חתונה מאכן די קינדער יונג און ריין און זען אסאך נחת פון
זיי.

א כתיבה וחתומה טובה, א גוט געבענטשט יאר.

...

פון וואו נעמסטו די סארט הנהגות פון סטראשען די ווייב?

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת כי תבא לאומאן, י' אלול, שנת תשפ"ג לפ"ק
לקבוד ... גרו יאיר

וואס גייט פאר מיט דיר? ווער פארדרייט דיר דעם קאפ? פון וואו

נעמסטו די סארט הנהגות פון סטראשען די ווייב? ! דאס האסטו געלערנט אין היכל הקודש? אנדאי זאלסטו גיין צו אירע עלטערן, און אז זי וויל נישט גיין צו דיינע עלטערן - זאלסטו חס ושלום איר נישט סטראשען מיטן נישט גיין צו אירע עלטערן.

בכלל, פארנואס דערציילסטו דיין טאטן פרינואטע זאכן פון שטוב? וואס דארף ער וויסן פרינואטע זאכן, דאס וועט מאכן א גוט חס ושלום, רוב גיטין קומט פון די עלטערן וואס מישן זיך אריין אין די לעבן פון די קינדער, דו זאלסט בשום אין אופן אריינמישן דיינע עלטערן; קוק וואס האט יעצט פאסירט, דיין טאטע האט גערופן שרייען אויף איר טאטע, און יעצט ברענט א פייער.

אז זי וויל נישט קומען צו דיינע עלטערן און זי ווייסט נישט ווי זיך צו פירן וכו' וכו' - זאלסטו איר נאכמער ליב האבן, נאכמער מחזק זיין און נאכמער דן זיין לפף זכות; זי האט נישט די לימודים פון רבי'ן. דו זאלסט מכבד זיין דיין שווער, דו זאלסט מכבד זיין דיין שוויגער, און דיין ווייב זאלסטו נאר אויפבויען.

רעד צום גבאי פון בית המדרש... גרו יאיר, ער וועט דיך מחזק זיין און ווייזן די וועג פון רבי'ן, די רחמנות פון רבי'ן - ווי אזוי צו האלטן א שטוב. דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסטו האבן הצלחה אין אלע ענינים. א כתיבה וחתמה טובה, א גוט געבענטשט יאר.

...

פאלג דעם דאקטער, היטן אויף די געזונט איז זייער א גרויסע

מצוה

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת כי תבא לאומאן, י' אלול, שנת תשפ"ג לפ"ק

מרת ... תחי'

איך האב ערהאלטן אייער בריוו.

מען טאר זיך נישט ארומשפילן מיט די זאכן; אז דער דאקטער זאגט

עס פֿעלט אייך אייזן און מען פארשרייבט אייך צו נעמען טאבלעטן פון אייזן - דארף מען דאס טון, דאס איז עבודות השם. "ונשמרתם מאד לנפשתיכם" (דברים ד, טו), היטן אויף די געזונט - איז זייער א גרויסע מצוה, בפרט א אידישע מאמע פאר קליינע קינדער דארף האבן אסאך כח, און קען זיין, דערפאר אז עס פֿעלט אייך אייזן - זענט איר א גאנצן טאג מיד און איר קענט גארנישט טון.

היטס אויף אייער געזונט און אויף אייערע כחות, דאס איז וויכטיגער ווי גיין הפצה; יעצט האט איר איין מצוה: זיין א געזונטע מאמע פאר די קינדער.

דער אייבערשטער זאל העלפן איר זאלט האבן הצלחה אין אלע ענינים. א כתיבה וחימה טובה, א גוט געבענטשט יאר.

...

ביי א נחום אבליים, רעדט מען נאר פון די גוטע זאכן וואס בלייבט

בעזרת ה' יתברך - יום ב' פרשת כי תבא לאומאן, י"א אלול, שנת תשפ"ג לפ"ק לכבוד ... גרו יאיר

חסדי השם יתברך דער זומער איז אריבער אזוי שיין, מיר זענען נעכטן נאכט אהיים געפארן; עס איז געבליבן צוויי וואכן צו די נסיעה צום הייליגן רבי'ן.

נעכטן בין איך געווען מנחם אביל זיין משפחת פיש, זיי זיצן שבועה אין שטעטל נאך זייער ברודער יואל משה יצחק עליו השלום. וואס זאל איך דיר זאגן, איך בין פונדאסניי נאכאמאל איבערצייגט וואס מוהרא"ש פלעגט אלץ זאגן, מיר זאלן זיך צוהערן וואס מען רעדט ביי א נחום אבליים, מען רעדט פונעם נפטר'ס גוטע מעשים, פון זיין תורה ותפלה, פון זיין תמימות ופשיטות.

נעכטן ביים זיצן מיט די משפחה האב איך געהערט אזעלכע שיינע זאכן

אויף אים, ווי ער האט יעדן טאג געלערנט אור החיים הקדוש, ער איז געווען זייער צוגעקלעפט צו דעם הייליגן צדיק. אויף האט מען דערציילט אז ער האט אלץ מקפיד געווען אויף מקוה און אויף דאווענען, ער האט קיינמאל נישט גערעדט מיט די תפילין און ער איז אלץ געווען מיט אמונה. איף בין זייער נתעורר געווארן, אז נאר דאס בלייבט, נאר די גוטע זאכן וואס מען טוט, וואס מען כאפט אריין - נאר דאס בלייבט; קיינער האט נישט גערעדט וויפיל הייזער ער האט איבערגעלאזט און וועגן זיין ביזנעס, מען האט גערעדט נאר זאכן וואס איז חשוב.

דעריבער בעט איף דיר מיין טייערער ברודער, וועק זיך אויף און לויף אין שול דאווענען. טאנץ אריין אין מקוה, כאפ א משניות, א חומש, א תהלים און כאפ אריין גוטע זאכן.

איף האב יעצט אינדערפרי א ברית אין ישיבה און באלד איז דא א חתונה אין ישיבה; איף קען נישט מאַריר זיין, איף וועל דיר נאך שרייבן. דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים. א כתיבה וחתמה טובה, א גוט געבענטשט יאר.

...

אויסשמועסן מיט'ן אייבערשטן וועגן שערן די האר

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת כי תבא לאומאן, י"ג אלול, שנת תשפ"ג לפ"ק מרת ... תחי'

איף האב ערהאלטן אייער בריוו.

איף פריי זיך זייער צו הערן אז איר שטארקט זיך מיט די עצות פון רבי'ן, איר זאגט תהלים; איר האט שוין געענדיגט די פיר און דרייסיגסטע מאל תהלים.

בנוגע זיך אפשערן די האר; איף האב מקבל געווען פון מוהרא"ש צוויי קבלות אין דער זאך פון זיך אפשערן. איינס, דאס הארבקייט פון גיין מיט אפענע האר אין שטוב, אז דאס ברענגט אלע קללות, און אז די שענסטע

זאף, די הייליגסטע זאף - אז א פרוי זאל זיך אינגאנצן אפשערן אירע האר, מיט דעם ברענגט זי אריין הייליגקייט אין שטוב און עס קומען הייליגע דורות; נישטא קיין ווערטער ארויסצוברענגען וואס דאס איז אפשערן די האר.

צווייטנס האב איך מקבל געווען פון מוהרא"ש, אז מען זאל חס ושלום נישט באצווינגען די פרוי דאס צו טון, מען זאל נאר רעדן פון דאס גרויסקייט, פון די הייליגקייט דערפון און מחזק זיין צו בעטן דעם אייבערשטן מען זאל טון וואס איז ריכטיג, אבער נישט באצווינגען.

דערביבער וועל איך איך נאר מחזק זיין איר זאלט דאווענען, זיך גוט מתבודד זיין, דאס אויסשמועסן מיטן אייבערשטן - ווי שווער עס איז איך דאס צו טון, און פון די אנדערע זייט ליינט איר אזויפיל בריוו פון מוהרא"ש פון דאס גרויסקייט דערפון, און דורך תפלה וועט איר קומען צו א קלארקייט, איר וועט וויסן וואס צו טון.

דער אייבערשטער זאל העלפן איר זאלט האבן הצלחה אין אלע ענינים. א כתיבה וחתומה טובה, א גוט געבענטשט יאר.

...

נעם נישט אריין קיין בחורים שלאפן ביי דיר

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת כי תבא לאומאן, י"ג אלול, שנת תשפ"ג לפ"ק

לקבוד ... גרו יאיר

נעם נישט אריין קיין בחורים שלאפן ביי דיר; א יונגע פארפאלק דארף זייער אכטונג געבן די הויז זאל זיין בצניעות. האסט א קליינע הויז און א יונגע ווייב, עס איז נישט ריכטיג אריינצונעמען געסט און זיכער נישט בחורים - אפילו קרובים, און אז דו נעמסט אריין זיין ברודער און ער שלאפט אריין אין טאג אריין; ווי געוואלד, עס איז דאף אן איסור יחוד, דו גייסט ארויס אינדערפרי און דו לאזט א בחור שלאפן ביי דיר אין שטוב - דאס איז געפערליך.

זיי נישט ברוגז אז איך זאג דיר, איך האב אויך נישט געוואוסט וואס איז ריכטיג, איך פלעג אויך ארייננעמען צו מיר בחורים וואס האבן נישט געהאט וואו צו שלאפן (דאס איז א באזונדערע מעשה, אז דיקא די בחורים וואס איך האב אריינגענומען צו מיר אין שטוב און זיך אפגעגעבן מיט זיי - די זענען געווארן פאר מיר גרויסע עזות פנימ'ער), ביז מוהרא"ש האט מיר איינמאל געזאגט, ווען איך האב דערציילט אויף א בחור אז ער האט נישט וואו צו שלאפן, ער איז ממש א היימלאזער - אז ער שלאפט ביי מיר - האט מיר מוהרא"ש אנגעקוקט שטרענג און געזאגט קלאר און שארף: "נעם נישט אריין קיין בחורים שלאפן ביי דיר אין שטוב"; פון זענע נאכט האט זיך ביי מיר אלעס געטוישט, איך האב פארמאכט די שטוב, אוועק געשיקט די בחורים.

איך דאנק דעם אייבערשטן אז איך האב געטראפן א צדיק ער זאל מיר מדריו זיין אויף טריט און שריט, זאגן וואס צו טון און וואס איז ריכטיג. דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים. א כתיבה וחתומה טובה, א גוט געבענטשט יאר.

...

נישט צו האבן צוטון מיט אינשי דלא מעלי

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת כי תבא לאומאן, י"ג אלול, שנת תשפ"ג לפ"ק
לקבוד ... גרו יאיר

דארפסט זיך יעצט פארנעמען נישט צו האבן צוטון מיט אינשי דלא מעלי. דאס אליין אז דו ביסט געגאנגען ארבעטן ביי אן אפיקורס, א איד וואס מאכט חזק פון די תורה, מאכט חזק פון תחיית המתים - איז נישט אויסגעהאלטן, האסט געדארפט אליין וויסן אז ער וועט דיר ביים סוף באגנבענען און אומגליקליך מאכן; ווייל א איד וואס לאכט זיך אויס פון די תורה, ער שפעט פונעם אייבערשטן - אזא איינער איז נישט קיין מענטש וועם מען קען געטרויען; יעצט זעסטו אין וואס פאר א פלאנטער דו ביסט.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.
א כתיבה וחתמה טובה, א גוט געבענטשט יאר.

...

קום וואוינען פאר רענט אין שטעטל, און נאכדעם וועסטו
קענען קויפן

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת כי תבא לאומאן, י"ג אלול, שנת תשפ"ג לפרט
קטן
לכבוד ... גרו יאיר

איך וועל זיך זייער פרייען אז דו וועסט קומען וואוינען ביי אונז אין
שטעטל קרית ברסלב ליבערטי, מיר פרייען זיך פאר יעדע ערליכע משפחה
וואס קומט און וויל זיין א חלק אין אונזער הייליגע קהלה.

בנוגע קויפן א הויז אין שטעטל; מיר האבן געמאכט א נייע זאך, מיר
פארקויפן מער נישט קיין הייזער פאר משפחות וואס וואוינען נישט אין
שטעטל, ווער עס וויל קומען וואוינען אין שטעטל - קען זיך מעלדן צום ועד
וואס זענען געשטעלט אויף דעם, זאל דינגען א דירה און קומען וואוינען,
און ערשט נאכדעם גייט מען ארויף אויף די ליסטע פון קענען קויפן. ווייל
ווי דו ווייסט איז יעצט שווער צו קויפן נייע הייזער, עס קומען נישט ארויף
קיין סאך נייע הייזער און אויך בויען גייט שוין אביסל שטייטער, און
משפחות פון שטעטל האבן טענות פארן וואס מען פארקויפט פאר משפחות
וואס קומען בכלל נישט ארויס וואוינען. לעצטנס האבן זיך אפאר משפחות
געקויפט הייזער פאר זומער און נאכן זומער זענען זיי צוריק געגאנגען אין
שטאט, מען האט טענות פארן וואס מען שטעלט נישט צו קודם פאר די
איינוואוינער, און זיי זענען גערעכט; דעריבער האבן מיר געמאכט א נייע
זאך, נישטא מער פארקויפן א הויז פאר מענטשן וואס וואוינען נישט אין
שטעטל.

זיי נישט ברוגז, איך וויל דיך נישט אנוועק שטופן, איך ארבעט גאר

שְׁנוּעַר פֶּאָר דִּי שְׁטֵטעל, אײַף ווײל נאַר דאַס גוטס פֿון דִּי אײַנוואױנער; קוּם וואױנען פֿאַר רַענט און נאַכדעם וועסטו קענען קױפֿן.

קױף זײַף אַ בײַת נצחִי, לערן יעדן טאָג אַ בלאַט ב'בלי, אַ בלאַט י'רושֶׁלִּמי און אַ פֿרַק תּוֹסֶפֶת, דִּי דִרײַ לִמּוּדִים אַז מֵעַן לערנט - בױט מֵעַן זײַף אַן אײַביגע הױז. דִּי הױז פֿון צײַגל און לײם - לאַזט מֵעַן אײַבער דא, אַבער דִּי תּוֹרָה הַקְדוּשָׁה דאַס אײַז אַן אײַביגע הױז, דאַס אײַז אַמֶּת'ע רײכטום. חַכְמֵינוּ זְכוּרֵנָם לְבָרָכָה זאָגן (שַׁבַּת ק.כ.) אױפֿן פֿסוּק (ישׁע'י ג, ז): "וּבְכִיתִי אֵין לֶחֶם וְאֵין שְׁמֵלָה", זֶה שָׂאִין בְּיַדִּי לֹא מִקְרָא וְלֹא מִשְׁנָה וְלֹא תִלְמוּד", אַ מֵעַנְטֶשׁ וואס לערנט נישט יעדן טאָג אַבִּיסל חוּמֶשׁ, אַ פֿרַק מִשְׁנױת און אַ דָּף גְּמָרָא - אײַז דער גרעסטער אַרעמאן, און פֿאַרקערט, דער וואס לערנט יעדן טאָג חוּמֶשׁ, מִשְׁנױת, גְּמָרָא וְכוּ' - דער אײַז אַן עוֹשֶׁר, דער האט אַ הױז פֿאַר אײַביג. דער אײַבערשטער זאל העלפֿן זאַלסט האַבן הַצְּלָחָה אֵין אַלע עֲנִינִים. אַ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה, אַ גױט געפֿענטשט יאַר.

...

בעט דעם אײַבערשטן פֿאַר אַ געזונטע קינד

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת כי תבא לאומאן, י"ג אלול, שנת תשפ"ג לפֿרט קטן
לְכָבוֹד ... נרו יאיר

אײַף האַב עֲרַהֲלֵטֵן דײַן בְּרִיוּ.

בעט דעם אײַבערשטן פֿאַר אַ געזונטע קינד. מוהרא"ש זכותו יגן עלינו פֿלעגט ענטפֿערן פֿאַר אײַנגעלייט וואס זענען געקומען בעטן אַ אײַנגל, אַ מײַדל: "בעט דעם אײַבערשטן פֿאַר אַ געזונט קינד, פֿאַר ערליכע דורות". דער אײַבערשטער זאל העלפֿן זאַלסט האַבן הַצְּלָחָה אֵין אַלע עֲנִינִים. אַ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה, אַ גױט געפֿענטשט יאַר.

...

זיין פרייליך אפילו ווען מען איז גוט צעבראכן

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת כי תבא לאומאן, י"ד אלול, שנת תשפ"ג לפ"ק
טייערער חבר, טייערער מחותן

וואס מיינסטו, איך בין געמאכט פון אייזן? איך בין נישט קיין מענטש?
אוי ווי צעבראכן איך בין, איך שפיל דעם שפיל פון מוהרא"ש, וואס האט
אונז אויסגעלעבנט צו זיין פרייליך אפילו מען איז גוט צעבראכן. מוהרא"ש
האט אלץ געהאט א שמייכל, אלץ געווען מיט א ליכטיגע פנים, אבער אין
אפיס פרוואט פלעגט ער אזוי וויינען... מען פלעגט קענען ארויסהערן
אזעלכע בכיות... בבחינת (ירמ' יג, יז): "במסתרים תבכה נפשי מפני גנה",
וואס שטייט ביים אייבערשטן, ווי כביכול ער וויינט אין באהעלטעניש,
"בבתי גואי", אבער "בבתי בראי" - איז (דברי הימים א טז-כז): "עז וחדוה
במקמו" (תגינה ה:).

איך בין אויך גוט צעבראכן, אבער דאס איז נישט וואס מען מעג ווייזן
פאר אנדערע, דעריבער בעט איך דיר מיין ליבער חבר, מיין ליבער מחותן,
גיי אן ביטער שאת וביטער עוז; גיי נאך געלט פאר די ישיבה, האלט אן די דריי
זאכן: גיין נאך געלט פאר די מוסדות, קומען אין ישיבה מחזק זיין די
בחורים, טאקע זיין מנהל, נישט נאר דעם טיטול און אויך מאכן חיזוק יומי
וכו'.

איך פריי זיך זייער צו זיין א מחותן מיט דיר.

...

קיינער קען איר נישט שלעכטס טון, מען קען נאר אנשרעקן

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת נצבים וילך, י"ט אלול, שנת תשפ"ג לפ"ק
לכבוד ... נרו זאיר

זיי מחזק דיין ווייב זי זאל ווייטער טון גוטע זאכן, זי זאל רחמנות האבן
אויף אידישע טעכטער; זיי העלפן מיט שידוכים און זיי אנגרייטן חתונה צו
האבן. עס איז נישטא קיין גרעסערע מצוה פון דעם, בפרט די קינדער וואס

קומען פון צעטיילטע שטיבער, די צעריסענע קינדער וואס זענען אזוי פארנוואגלט אין קיינער פארעט זיך נישט מיט זיי.

זיי מחזק דיין ווייב זאל נישט מורא האבן פון קיינעם; קיינער קען איר נישט שלעכטס טון, מען קען נאר אנשרעקן; מער פון דעם קען מען נישט טון, און דאס וואס איר טראכט איר ווילט נישט זיך פארטשעפען מיטן סמ"ך מ"ם, איר זאגט 'מילא די צדיקים' - זיי האבן געהאט די כחות דערפאר, אבער איר האט מורא אז עס וועט אייך שאטן; וויסן זאלט איר, אז מען איז צוגעבינדן צו צדיקים, מען איז מקושר צום רביין - האט מען די כחות און עס שאדט נישט.

זיי איר מחזק זי זאל ווייטער טון איר הייליגע ארבעט.
א כתיבה וחתימה טובה, א גוט געבענטשט יאר.

...

טון אלעס וואס די מנהלת תחי' זאגט

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת נצבים וילך, י"ט אלול, שנת תשפ"ג לפרט קטן
מרת ... תחי', קרית ברסלב

איר קענט זיך נישט פארשטעלן דאס גרויסקייט פון העלפן דעם רביין און העלפן די סקול בית פיגא; משמש זיין דעם רביין, העלפן די מוסדות - די זאכן נעמט מען מיט אויף יענע וועלט.

איך וויל אייך זייער בעטן איר זאלט טון אלעס וואס די מנהלת תחי' זאגט, זייט איר רעכטע האנט און טוט נאר וואס זי זאגט אייך. אז זי זאגט עפעס און איר פארשטייט פון מיר אנדערש - זאלט איר ווייטער טון וואס זי זאגט, ווייל דאס איז די הצלחה פון א פלאץ, אז די טיטשערס און ארבעטערס ארבעטן אלע אינאיינעם; ווי נאר מען הויבט אן מיט מחלקת חס ושלום - צעפאלט אלעס. דעריבער בעט איך אייך, זייט די מנהלת'ס רעכטע האנט, טוט וואס זי בעט, אלעס מיט שמחה; מיט דעם וועט איר מיר זייער העלפן.

דער אייבערשטער זאל העלפן איר זאלט האבן הצלחה אין אלע ענינים.
א כתיבה וחתומה טובה, א גוט געבענטשט יאר.

...

ארויסהעלפן מיט'ן ענדיגן דעם בית החיים און די נייע מקוה
בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת נצבים וילך, י"ט אלול, שנת תשפ"ג לפרט קטן
לכבוד ... גרו יאיר, קרית ברסלב
א גרויסן יישר כח פארן העלפן די מוסד מיט שאפן געלט מיר זאלן
קענען אנגיין און נישט צוזאמברעכן.

יעצט דארף איך האבן געלט צו ענדיגן דעם בית החיים, מיר דארפן
פינף און זיבעציג טויזנט דאלער פאר די בית החיים. אויך דארף איך צוויי
הונדערט טויזנט דאלער פאר די מקוה טהרה אין די נייע געגנט פון שטעטל.
עס איז דא נאך זאכן, אבער די צוויי זאכן דארף איך וויכטיג אויף יעצט.
לאז נישט אפ דיינע שיעורים; אין שטוב זאלסטו מאכן צייט צו העלפן
און צו שמועסן מיט דיין ווייב, און שטיי אויף פארטאגס; זיי זיך קובע א
צייט פארטאגס צו לערנען אין שול. פארטאגס איז גאר אנדערש, נישטא
וואס צו ערלעדדיגן, מען קען לערנען מיט א רואיגקייט.

אויך בעט איך דיר, גיי התבודדות; וואוינסט אין שטעטל, טו כאטשיג
אין שטעטל וואס דער רבי זאגט, וואס האט מען פון שטעטל אז מען גייט
נישט התבודדות צווישן די גראז און ביימער...

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.
א כתיבה וחתומה טובה, א גוט געבענטשט יאר.

...

מען דארף נישט גיין צום דאקטער זיך אונטערזוכן

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת נצבים וילך, י"ט אלול, שנת תשפ"ג לפרט קטן
מרת ... תחי'

איך האב ערהאלטן אייער בריוו.

מען דארף נישט גיין צום דאקטער זיך אונטערזוכן, און אפילו אויב מען
געפינט עפעס נישט גוט חס ושלום ביי איינע פון די געשוויסטער און דער
דאקטער זאגט אז אלע געשוויסטער דארפן קומען זיך אונטערזוכן, ווייל עס
איז א זאך וואס האט מיט די גאנצע משפחה - דארף מען נישט גיין;
מוהרא"ש זכותו יגן עלינו זאגט בשם צדיקים: "אז מען זוכט זיך - טרעפט
מען, דעריבער זאל מען נישט גיין צום דאקטער זיך אונטערזוכן".

עס איז דא אין ספר לקוטי מוהר"ן (חלק ב' סימן א, אות יא) אויסגעשמועסט
די גאנצע זאך פון טרעפן א געוויקס השם ישמרינו; דער רבי שמועסט אויס
אלע סארט געוויקסן, ווי אזוי עס הייבט זיך אן אינעם מענטש, ביי א טייל
איז דאס א גענעטישע (דזשינעריק) זאך, עס קומט נאך פון די עלטערן;
דארט זאגט דער רבי אז א מענטש קען זיך אויסהיילן מיט תפלה.

עס איז פראי צו לערנען די תורה און זאגן די תפלה, און זיך נישט זארגן.
דער אייבערשטער זאל העלפן איר זאלט האבן הצלחה אין אלע ענינים.
א כתיבה וחתומה טובה, א גוט געבענטשט יאר.

...

יישר כח פארן העלפן אזוי געטריי די סקול

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת נצבים וילך, י"ט אלול, שנת תשפ"ג לפרט קטן
... תחי'

א גרויסן יישר כח פארן העלפן אזוי געטריי די סקול.
איך בעט פאר אייך איר זאלט טרעפן שנעל אייער שידוך.
כתיבה וחתומה טובה.

...

די תלמידות זעען ווי שייך און ערליך די לערעריןס פירן זיך

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת נצבים וילך, י"ט אלול, שנת תשפ"ג לפרט קטן
מרת ... תחי'

א גרויסן יישר כח פארן העלפן אזוי געטריי דעם רביין, מיט אזא
איבערגעגעבנקייט.

די תלמידות קוקן אייך זייער ארויף, זיי נעמען אן יעדעס ווארט. אויך
ווילן זיי אויך גיין נאך די חתונה מיט א טיכל, ווייל זיי זעען ווי שייך און
ערליך די לערעריןס פירן זיך; איר מאכט א קידוש השם.
כתיבה וחתומה טובה.

...

ראש השנה איז נישט קיין צייט צו פארברענגען

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת נצבים וילך, י"ט אלול, שנת תשפ"ג לפרט קטן
לקבוד ... נרו יאיר

זיי מחזק דיין ווייב זי זאל זיין ראש השנה ביי אירע עלטערן; אז דו
פארסט אויף אומאן צום הייליגן רביין דארפסטו זארגן פאר איר, קענסט איר
נישט איבערלאזן און אנטלויפן.

ראש השנה איז נישט קיין צייט פון פארטייען, ראש השנה זענען אפן
אויבן די ספרים פון לעבן און די ספרים פון טויט, עס איז נישט קיין צייט צו
נעמען א דירה פון אפאר חברט'עס און פארברענגען; זי האט חשוכ'ע
עלטערן, זאלסט איר מחזק זיין צו גיין צו זיי.

ביסט אזוי טייער, ביסט אזוי וואויל, בעט איך דיר דו זאלסט רעדן צו
דיין ווייב שייך און ווייך, זי איז א צדיקת.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

א כתיבה וחתומה טובה, א גוט געבענטשט יאר.

...

פרויען עסן אינאיינעם ראש השנה, ווען די מענער פארן קיין

אומאן

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת נצבים וילך, י"ט אלול, שנת תשפ"ג לפרט קטן

מרת ... תחי', קרית ברסלב

עס איז זייער א גוטע זאך וואס איר טוט אז מען נעמט זיך צוזאמען משפחות עסן די סעודות ראש השנה ווען די מענער זענען אין אומאן; אזויפיל משפחות וועלן הנאה האבן, בפרט די יונגע ווייבלעך וואס האבן נישט וואו צו זיין ראש השנה, אזוי וועלן זיי האבן שיינע יום טוב דיגע סעודות.

בנוגע אויב מען זאל בעטן אפאר דאלער פון יעדע משפחה פאר געצייג און עסן וכו'; מען קען בעטן געלט, אבער אז איינער געבט נישט - זאל מען נישט יענעם ארויסשיקן, מען זאל יעדן איינעם אויפנעמען בסדר פנים יפות. דער אייבערשטער זאל העלפן בזכות די חסד און הכנסת אורחים וואס איר טוט - זאל מען זוכה זיין צו א גוט געבענטשט יאר.

א כתיבה וחתומה טובה, א גוט געבענטשט יאר.

...

די מוסד ווערט גרעסער, מען דארף קענען צוקומען צו אייך

מער צייט

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת נצבים וילך, י"ט אלול, שנת תשפ"ג לפרט קטן

מרת ... תחי', מנהלת בית פיגא

נישטא די ווערטער ארויס צו ברענגען אייערע זכותים וואס איר האט פון וואס איר געבט זיך אזוי אוועק פאר אונזערע קינדער, זיי מחנה זיין מיט אמונה, מיט קדושה וצניעות און מידות טובות.

עס איז גוט אז איר וועט נישט זיין א טיטשער קומענדיגע יאר, היות די מוסד ווערט גרעסער - דארפן די קינדער און די לערעריןס א מנהלת וואס מען קען רעדן וכו'; כל זמן די מוסד איז געווען קליין האט איר געקענט זיין מנהלת אינאיינעם מיט טיטשן, אבער יעצט דארף מען קענען צוקומען צו אייך מער צייט.

איך ווארט יעדע וואך אויף צו הערן א באריכט פון סקול.
כתיבה וחתומה טובה.

...

מחנה זיין אידישע קינדער זאלן גיין אויף די וועג פון די תורה
בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת נצבים וילך, י"ט אלול, שנת תשפ"ג לפרט קטן
מרת ... תחי'

איר האט נישט קיין השגה דאס גרויסקייט פון זיין א טיטשער, פון
מחנה זיין אידישע קינדער זאלן גיין אויף די וועג פון די תורה און ליב האבן
די תורה.

שפח פאר אלעס וואס איר טוט פאר בית פיגא און פאר אלעס וואס
אייער מאן גרוי יאיר טוט פאר די תלמוד תורה.
כתיבה וחתומה טובה.

...

וואס מען טוט פארן רבין בלייבט פאר אייביג
בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת נצבים וילך, י"ט אלול, שנת תשפ"ג לפרט קטן
מרת ... תחי'

א גרויסן זישר כח פארן העלפן בית פיגא אזוי געטריי; סיי איר און סיי
אייער טייערער מאן.

וואס מען טוט פארן רבין - איז נצחיות, עס בלייבט פאר אייביג.
כתיבה וחתומה טובה.

...

אייער מאן וועט אהיימברענגען ישועות און רפואות

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת נצבים וילך, כ' אלול, שנת תשפ"ג לפרט קטן
מרת ... תחי'

וואויל איז אייך אז איר שיקט אייער מאן צום הייליגן רבי'ן אויף ראש
השנה, דער אייבערשטער וועט העלפן ער וועט אהיימברענגען ישועות און
רפואות.

עס איז טאקע שווער צו בלייבן אליין אין שטוב וכו', אבער עס לוינט.
דער אייבערשטער זאל העלפן איר זאלט האבן הצלחה אין אלע ענינים.
א כתיבה וחתומה טובה, א גוט געבענטשט יאר.

...

די ביליאנען מלאכים וועלן טענה'ען פאר אייך ביים כסא

הכבוד

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת נצבים וילך, כ' אלול, שנת תשפ"ג לפרט קטן
מרת ... תחי'

איר קענט זיך נישט פארשטעלן וואס פאר א זכותים איר האט, וויפיל
מיליאנען מלאכים זענען באשאפן געווארן די יאר אליינס פון אייער צניעות,
פון אייער באשיידנקייט; די אלע ביליאנען מלאכים וועלן שטיין ביים כסא
הכבוד און טענה'ען פאר אייך און פאר אייערע דורות.

דער אייבערשטער זאל העלפן איר זאלט האבן הצלחה אין אלע ענינים.
א כתיבה וחתומה טובה, א גוט געבענטשט יאר.

...

אויסלערנען קאכן און באקן, מיט דרף ארץ און ריינקייט

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת נצבים וילך, כ' אלול, שנת תשפ"ג לפרט קטן
מרת ... תחי'

איך וויל אייך בעטן, היות איר זענט געשטעלט אויף די קינדער אין בית

פּיגאַ זײ צו אויסלעַרנען קאַכן און באַקן, זאַלט איר פּאַרלאַנגען פּון די קינדער זײ צו פירן מיט דרױ אַרץ, אַן דרױ אַרץ איז גאַרנישט דא; אײַ וויל קינדער בעלי דרױ אַרץ, נישט קיין חילוק צי מען לערנט אידיש, ענגליש, נײַען, קאַכן, באַקן; מען מוז זײ פירן מיט דרױ אַרץ.

נאָך אַ זאך וויל אײַ בעטן, זומער האבן די מײדלעך געאַרבעט אין קאַך, אַבער דער מענידזשער האט מיר געוווּזן בילדער ווי אזוי מען פלעגט איבערלאזן די קאַך; אזוי איבערגעדרייט אַז דער גוי וואס רייניגט פלעגט שיקן בילדער פארן מענידזשער, אים ווייזן וואס דאָרט טוט זײַ. וויל אײַ אײַ בעטן, אין די זעלבע צײט וואס מען לערנט זײ אויס קאַכן, זײ העלפן אַנגרייטן די עסן - דאָרף מען זײ אויסלעַרנען ווי אזוי מען קאַכט און מען באַקט אַן דעם וואס עס זאל ווערן איבערגעדרייט און שמוציג.

אַרבעטס מיט סבָלנות, מיט געדולד; די קינדער זענען זײער וואויל, מען דאָרף אַבער געדענקען זײ מחנך זײן און פּאַרלאַנגען דרױ אַרץ און רײניקײט. דער אײבערשטער זאל העלפן איר זאַלט האבן הצלחה אין אלע ענינים. אַ כתיבה וְחתימה טובה, אַ גוט געבענטשט יאר.

...

האַלט דיין שטוב פּריאַריטעט נומער אײנס

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת נצבים וילך, כ' אלול, שנת תשפ"ג לפקט קטן לכבוד מיין טײערער ... גרוֹ יאיר, קרית ברסלב

אײַ האב דיר שוין אסאך געשריבן, דאָך וויל אײַ דיר נאָך שרייבן, וויל מען דאָרף אסאך חיזוק אויף העלפן די ווייב, זײן אין שטוב בגוף ובמח.

די גרעסטע זאך איז העלפן די ווייב מיט די קינדער, אַ ווייב שפירט אויב דער מאן איז דא פאר איר אַדער ער דרייט מיט איר ארום, אַז זי האט הילף פונעם מאן קען זי ברענגען קינדער און זײ מחנך זײן. דערפאר בעט אײַ דיר זײער, האלט דיין שטוב העכער אלעס און דאס זאל זײן פּריאַריטעט נומער

איינס, אזוי וועט זיין ווייב האבן פֿח און אינאיינעם וועלן ענן אויפֿציען
הערליכע ערליכע דורות.

אז דו ווילסט מיר העלפֿן אין שטעטל - דארף איך איין זאך, עס זאל זיין
ליבשאפט צווישן אייך, עס איז מיר נמאָס צו הערן ווי מען קריגט זיך; איך
ווער פֿון דעם קראַנק און איך ווער פֿשוט פֿארעקלט פֿון זיך געפינען צווישן
מחלקת.

...

פארלאנגען פון די קינדער דיסציפלין

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת נצבים וילך, כ' אלול, שנת תשפ"ג לפֿרט קטן
מרת ... תחני', קרית ברסלב

דאס איז די וועג; זייט שטארק מיט די וועג, אויסלערנען דרף אַרץ פֿאר
די מיידלעך; דא רעדט מען נישט פֿון קליינע קינדער, דא רעדט מען פֿון
גרויסע קינדער, מען מוז אויסלערנען "דרף אַרץ".

הלוואי וואלטן אלע טיטשערס געשטאנען אויף 'דרף אַרץ', פארלאנגט
פֿון די קינדער דיסציפלין; אז ווען א טיטשער רעדט - קען מען נישט רעדן
און נישט זיך אויפשטעלן וכו' וכו'.

האט נישט מורא אז די קינדער וועלן אייך נישט ליב האבן, קינדער
האבן ליב א טיטשער וואס איז שטרענג און הארציג; אז מען האט פֿאַמט
ליב די קינדער - קען מען אסאך אסאך פארלאנגען.

...

קום טרינקען פון הייליגן רבינ'ס קוואל

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת נצבים וילך, כ' אלול, שנת תשפ"ג לפֿרט קטן
טייערער ליבער ... נרו יאיר

איך בענק זיך נאך דיר, איך האב דיר שוין אזוי לאנג נישט געזען;
פארןואס קומסטו מער נישט טרינקען פֿון הייליגן רבינ'ס קוואל? איך וויל

זיף מיט דיר מחזק זיין, קום צו די שיעורים, קום צום דאווענען, שטופ אריין דעם קאפ צווישן פלמידי היכל הקודש.

שטארק זיף מיט די עצות פון רבי'ן - התבודדות ותפלה און שיעורים בכל התורה כולה, על פי סדר דרך הלימוד פון רבי'ן (המבואר בשיחות הר"ן, סימן עו). גיין מיט די ווערטער פון רבי'ן, פון "אחד ה' אברהם", מען קען נאר דינען דעם אייבערשטן אז מען קוקט נישט אויף קיינעם, מען דינט דעם אייבערשטן, מען טוט וואס מען דארף טון.
כתיבה וחתמה טובה.

...

רעדן נאר חיזוק, נישט קריטיקירן

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת נצבים ו'לה, כ' אלול, שנת תשפ"ג לפרט קטן
לכבוד מיין טייערער ... גרו יאיר

אינגעלייט און בחורים זאגן מיר וועכנטליך אז זיי זענען זיך מחי' מיט דינע דיבורים וואס דו רעדסט ביי ספורי מעשיות און ביי שלש סעודות. דו גיסט אזויפיל חיזוק; אפילו א טרוקענער ווערט אנגעטרונקען פון די פיינע זיסע קנואל וואסער וואס קוועלט פונעם נחל נובע מקור חכמה.

רעד נאר חיזוק; מענטשן זענען אזוי צעבראכן, אלע וואס קומען אין שול - די זענען זעקלעך צרות, זעקלעך פראבלעמען, צעבראכן און צעשאסן, קיינער איז נישט אינטערעסירט יעצט אויף קריטיק, מען דארף זיי באגיסן מיט עמעס וואסער, חיזוק פון הייליגן רבי'ן.

ליין פאר בריוו פון אשר בנחל אידיש, אדער עצתו אמונה וכו'.

...

מאף נישט קיין פלענער, טו צו דער זאף

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת נצבים וילך, כ' אלול, שנת תשפ"ג לפרט קטן
לכבוד מיין טייערער ... גרו יאיר, קרית ברסלב

ברוכים הבאים בשם השם, מיר פרייען זיך זייער פאר אזא חשובע
משפחה ביי אונז אין שטעטל, דער אייבערשטער זאל ענק באגליקן ענק
זאלן קענען ערציען אין שטעטל ענקערע קינדער לתורה ויראת שמים.
טייערער ... זיי זיך קובע צו לערנען פארטאגס; אין שטעטל איז דא
צוויי וועגן, אדער קען מען זיין א גרויסער צדיק, אדער א גרויסער
ליידיגגייער; אזוי האט רבי נתן געזאגט: "אין וואלד קען מען זיין אדער א
גרויסער צדיק, זיך מתבודד זיין און עוסק זיין אין לימוד התורה, אדער זיין
א גרויסער הולטיי"; בעט איך דיר זאלסט גיין שלאפן פרי און אויפשטיין
פארטאגס, אז מען גייט שלאפן פרי - קען מען נאך זאגן תיקון חצות
פארטאגס, נאכדעם לערנען אפאר שעה שיעורים פסדרן און נאכדעם
אנהויבן דעם טאג.

מאף נישט קיין פלענער, טו צו דער זאף. עס זענען דא אינגעלייט וואס
וואוינען שוין פיר יאר אין שטעטל און קענען זיך נישט צוזאמנעמען
אויפצושטיין לערנען; טו צו דער זאף, זיי זיך קובע צו גיין שלאפן פרי, טו
גארנישט ביינאכט.

...

לערן די הייליגע בריוו וועסטו האבן פח אנצוגיין אין עבודת

השם

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת נצבים וילך, כ' אלול, שנת תשפ"ג לפרט קטן
לכבוד מיין טייערער ... גרו יאיר

שוין א לאנגע צייט האב איך נישט געהערט פון דיר, איך האף אז דו
שטארקסט זיך מיט די עצות פון רבי'ן, מיט התבודדות ותפלה און מיט דייע
שיעורים אויפ'ן סדר דרך הלימוד (המבואר בשיחות הר"ן, סימן עו).

רבי נתן האט אמאל געטראפן א ברסלב'ער חסיד מיט א גרויע ווייסע בארד, האט רבי נתן אים זייער אויסגעלויבט, ער האט געזאגט: "א ווייסע בארד און א ברסלב'ער חסיד?! ווייל בדרך כלל קומט דער סמ"ך מ"ם און קילט אפ דעם מענטש פון רבי'ן."

מאך זיך א שיעור אין די הייליגע ספרים - וועסטו האבן כח אַנצוגיין בעבודת השם, בפרט אין די הייליגע בריוו פון ספר אשר פנחל; אז דו וועסט דאס לערנען - וועסטו קיינמאל נישט אויפגעבן.

...

וואס איז תשובה?

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת נצבים וילך, כ"א אלול, שנת תשפ"ג לפרט קטן לכבוד ... גרו יאיר

וואס איז תשובה? תשובה איז זיך צוריקקערן צום אייבערשטן, נישט זיין ביז אויפן אייבערשטן, מקבל זיין אלעס וואס דער אייבערשטער טוט און דאס אָננעמען מיט ליבשאפט; דאס איז די גרויסקייט פון א צדיק, ער האט קיינמאל נישט קיין טענות און קיין תרעומות אויפן אייבערשטן.

סוד פּוֹנֵת אֱלוֹהִים אִיז: "יִשְׁמַע בְּזִיוֹנוֹ, יְדַם וְיִשְׁתַּק" (לקוטי מוהר"ן חלק א', סימן 1), ווען מען שווייגט אפ, מען נעמט אן אלעס באהבה; צי איז עס א שאדן אדער א בזיון, מען שווייגט אפ - איז מען זוכה צו כתר, צו די העכסטע מדריגה.

ווער נישט בפעס, קריג זיך נישט מיט קיינעם, גיי שריי צום אייבערשטן; זוף א ווינקל און וויין זיך אויס, בעט דעם אייבערשטן: "הייליגער באשעפער, ראטעווע מיך פונעם יצר הרע וואס וויל מיך אויסרייסן פון די וועלט און יענע וועלט, העלף מיר איך זאל זיך נישט אויפרעגן און זיך נישט קריגן מיט קיינעם; וואס ווער איך אזוי שנעל אויפגערעגט? וואס פארליר איך זיך אויף מיין ווייב און קינדער? וואס קריג איך זיך מיט דעם און מיט יענעם? וואס איז מיט מיר?"

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.
א כתיבה וחתימה טובה, א גוט געבענטשט יאר.

...

די בכיות פון צדיקים אז די נשים צדקניות זאלן זיך אפשערן די

האר

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת נצבים וילך, כ"א אלול, שנת תשפ"ג לפרט קטן
מרת ... תחי'

דער הייליגער רבי זכותו יגן עלינו פון סאטמער, פלעגט זיך אזוי בעטן
אין די הייליגע טעג אז די נשים צדקניות זאלן זיך אפשערן זייער האר און
נישט איבערלאזן אפילו אפאר הארלעך.

מיינע עלטערן דערציילן מיר, די בכיות וואס ער פלעגט וויינען ליל כל
נדרי און הושענא רבה איז געווען עפעס וואס מען קען נישט איבערגעבן,
ווער עס האט דאס נישט געהערט וועט דאס נישט פארשטיין, די ווענט
האבן מיט געוויינט; ער האט אויסגעוואשן אלע נשמות וואס זענען דארט
געווען, אלע האבן תשובה געטון, אלע האבן זיך מקבל געווען צו גיין
בצניעות. דער צדיק איז שוין נסתלק געווארן איבער פערציג יאר צוריק און
מען זעט וואס פאר א קדושה ער האט איינגעזיט אין די וועלט, עד היום
גייען טויזנטער און צענדליגער טויזנטער אידישע פרויען אנגעטון איידל
און באשיידן.

מיר דארפן זוכה זיין צו האבן א צדיק אין אונזער דור וואס זאל אונז
אויף אויסוואשן אונזער קאפ, אונזער מח; מיר זאלן נאר וועלן טון די ווילן
פונעם אייבערשטן, מיר זאלן זיך עקלען פון די אומות העולם, מיר זאלן
נישט וועלן נאכמאכן די גאס, צניעות זאל זיין ביי אונז שיין.

ראש השנה נעמט מען אפיר אלע שיינע מעשים פון א גאנץ יאר און
מען לייגט דאס אויפן וואגשאל, דאס וועט אונז אנשרייבן א גוט יאר.

דער אייבערשטער זאל העלפן איר זאלט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

א כתיבה וְחתימה טובה, א גוט געבענטשט יאר.

...

וואויל איז אייך אז איר נעמט נישט אין האנט קיין טעלעפאן,

טעבלעט און קאמפיוטער

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת נצבים וילך, כ"א אלול, שנת תשפ"ג לפרט קטן
מרת ... תחי'

וואויל איז אייך אז איר נעמט נישט אריין אין האנט קיין טעלעפאן,

טעבלעט און קאמפיוטער; אזוי וועט איר זוכה זיין צו ערליכע דורות.

עס רייסט די הארץ צו זען וואס פאסירט יעצט אין אונזער דור, וויפיל

אידישע שטיבער ווערן חרוב דורך די טעלעפאן, טעבלעט און קאמפיוטער;

מוהרא"ש זכותו יגן עלינו זאגט, עס איז נאכנישט געווען אזא צרה זייט די

וועלט שטייט - ווי די צרה פון אינטערנעט.

זאגט אביסל תהלים יעדן טאג, אפילו נאר איין קאפיטל, און ווען איר

ענדיגט גאנץ ספר תהלים זאלט איר אריינשרייבן ביים לעצטן בלאט

'געענדיגט די ערשטע מאל', 'געענדיגט די צווייטע מאל'; עס איז גוט צו

האלטן חשבון, עס געבט א שטופ צו זאגן נאך און נאך.

דער אייבערשטער זאל העלפן איר זאלט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

א כתיבה וְחתימה טובה, א גוט געבענטשט יאר.

...

אז דו פֿרעגסט און איך ענטפער דיר, פֿרעג נישט איבער

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת נצבים וילך, כ"א אלול, שנת תשפ"ג לפרט קטן

לכבוד ... גרו יאיר

איך האב דיר שוין געענטפערט, אז די יאר זאלסטו בלייבן אין שטוב

און נישט חרוב מאכן דיין שלום בית, אויף די פאל איז מוטב שיחלל שבת

אחת וכו'; איז וואס פֿרעגסטו מיר נאכאמאל און נאכאמאל?

אז דו פארשטייסט אליינס וואס צו טון - וואס פֿרעגסטו מיר?
ביטע נעם נישט אַוועק מיין צייט, אז דו פֿרעגסט און איך ענטפֿער דיר
- פֿרעג נישט איבער.

דער אייבערשטער זאל העלפֿן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.
אַ כתיבה וחתומה טובה, א גוט געבענטשט יאר.

...

איבערבעטן דארף מען נאר אויב מען האט ווי געטון
בעזרת ה' יתברך - יום ה' פֿרשת נצבים וילך, כ"א אלול, שנת תשפ"ג לפֿרט קטן
מרת ... תחי'

איך האב ערהאלטן אייער בריוו.

איבערבעטן דארף מען נאר איינעם וועם מען האט ווי געטון; אויב
איינער טוט זיך אליינס וויי - זאל זיך יענער אליינס איבערבעטן. אז אייער
חבר'טע איז אנגעווייטאגט אז איר האט איר נישט דערציילט אייערע
פֿריוואטע מעשיות וכו'; זי בלאזט, זי רעדט נישט מיט אייך - זאל זי זיך
אליינס איבערבעטן ערב ראש השנה און ערב יום כיפור, עס האט גארנישט
מיט אייך.

נעמט אייך געזונטע חבר'טעס, ריכטיגע חבר'טעס.

דער אייבערשטער זאל העלפֿן איר זאלט האבן הצלחה אין אלע ענינים.
אַ כתיבה וחתומה טובה, א גוט געבענטשט יאר.

...

די נסיעה איז טאקע א שווערע, אבער עס לוינט

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת האזינו א', א' סליחות, כ"ד אלול, שנת תשפ"ג
לפרט קטן
לקבוד ... גרו יאיר

פרשת האזינו גייט די יאר צוויי וואכן, די וואך און קומענדיגע וואך;
מען קען שוין מעביר סדרה זיין פון די וואך, הויב אן היינט מעביר סדרה
זיין.

שלאג נישט זיינע קינדער, דער רבי האט נישט געלאזט שלאגן. דער
רבי האט געזאגט: "וואס מען האט גע'פועל'ט מיט שלעכטנס וואלט מען
געקענט פועל'ן גרינגער און בעסער מיט שיינעם".

מיטן אייבערשטנס הילף פאר איה מארגן קיין אומאן; איה נעם מיט
מיינע זין פון די זעקס יאר און ארויף. די פלאן איז, מיר פארן קיין פוילן, אין
פוילן וועלן מיר זיין אין ליזענסק ביים הייליגן רבי אלימלך זכותו יגן עלינו
און פון דארט וועלן מיר פארן קיין אומאן; לויט די פלאן דארפן מיר
אנקומען מיטוואך אינדערפרי אין אומאן.

די נסיעה איז טאקע א שווערע, אבער עס לוינט.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

א כתיבה וחתמה טובה, א גוט געבענטשט יאר.

...

זיי מוחל די וואס האבן דיר ווי געטון

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת האזינו א', א' סליחות, כ"ד אלול, שנת תשפ"ג
לפרט קטן
לקבוד ... גרו יאיר

עס איז פדאי צו לערנען יעצט פאר די הייליגע טעג מסכת ראש השנה,
מסכת יומא און מסכת סופה. מוהרא"ש זאגט, אויסער די שיעורים קבועים
וואס מיר האבן - איז גוט צו לערנען די מסכתא פונעם יום טוב וואס קומט,

מוהרא"ש פלעגט דאס אנרופן א באקשיש (א באנוס רופט מען אין אראביש באקשיש).

זיי מוחל אלע וואס האבן דיר וויי געטון, האלט נישט קיין האס אין זיך, האלט נישט קיין פיינטשאפט אין זיך; חזר אמונה, אלעס וואס איז אריבער - איז פונעם אייבערשטן, עס איז נישט דער און נישט יענער.

אז מיר וועלן רייניגן אונזער הארץ פון שנאה, פון נקמה - וועט דער אייבערשטער אונז מוחל זיין.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.
א כתיבה וחתימה טובה, א גוט געבענטשט יאר.

...

עס איז א מלחמה פון די קדושה מיט די טומאה

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת האזינו א', א' סליחות, כ"ד אלול, שנת תשפ"ג
לקבוד ... גרו יאיר

די שוועריקייטן איז נאר פון פאראויס, איינמאל מען קומט קיין אומאן - צעפאלט די גאנצע דמיון; נישטא קיין גט, נישטא גארנישט; פון פאראויס זעט עס אויס שרעקעדיג.

וואס ברסלב'ער חסידים גייען אריבער צו קענען קומען ראש השנה קיין אומאן - איז נישט קיין שכל'דיגע זאך, מען זעט קלאר ווי די קדושה שלאגט זיך מיט די טומאה; געוואלד און געשריגן, וואס איז אזוי שלעכט אז מען פארט צו צדיקים אויף ראש השנה?! אלע פארן ראש השנה צו זייער רבי, וואס דארף מען אזוי שלאגן און פייניגן דעם ברסלב'ן חסיד? אלא מאי מוז זיין אז דא איז א מלחמה פון די קדושה מיט די טומאה.

די מניעות - אז מען איז זוכה צו צעברעכן - ווערט אזוי זיס, עס ווערט נעימות, עס ווערט ליכטיג.

אינעם ליד פון רבי יצחק ברייטער זכרוננו לברכה, זינגט ער: "שומרים זאת תלמידיו", ברסלב'ער חסידים טוען וואס דער רבי האט געזאגט, "מדי

שְׁנָה בְּשָׁנָה לְהַתְרָאוֹת לְפָנָיו", אֲלֵע גְּאָרְךָ צוֹ קוֹמְעֵן קִיִּין אוֹמְאן, "שׁוֹבְרִים עַל
זֶה מְנִיעוֹת עֲצוּמוֹת", מְעֵן צַעֲבָרְעֶכֶט אֲלֵע שׁוֹוֹעֲרִיקִיטֵן פּוֹן קוֹמְעֵן קִיִּין
אוֹמְאן, "כִּי זֶה תְּקוּנָם הַמִּיָּחֵד לְפָנָי יוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת".

דְּעַר אִיבְעֶרְשֶׁטְעַר זָאל הַעֲלָפֵן זָאלֶסְט הָאבֵן הַצְּלָחָה אִין אֲלֵע עֲנִינִים.
אַ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה, אַ גוֹט גַּעֲבֶענְטְשֶׁט יָאָר.

...

קוֹם צוּם רַבִּי'ן אוֹיף רֵאשׁ הַשְּׁנָה

בְּעֲזַרְתָּ ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם א' פֶּרֶשֶׁת הָאֲזִינוּ א', כ"ד אֱלוּל, שְׁנַת תַּשְׁפ"ג לְפָרֶט קָטָן
לְכָבוֹד ... נְרוּ יָאִיר, מְאָנְסִי

אִיף הָאָב עֲרָהֲאֶלְטֵן דִּיִּין בְּרִיוּ.

דְּעַר הַיִּילִיגֶעַר רַבִּי זָאגְט (חַי מוֹהֲר"ן, סִימָן תו), אֲלֵעס דָּאָרף מְעֵן פֶּאֲלָגֵן אַ
צְדִיק, אוֹיֶסְעַר אוֹיב עַר זָאגְט נִישֶׁט קוֹמְעֵן רֵאשׁ הַשְּׁנָה; דָּאס הַיִּיסֶט אָפִילוּ
וֹעֵן דְּעַר הַיִּילִיגֶעַר רַבִּי זָאל זָאגֵן נִישֶׁט קוֹמְעֵן, זָאגְט דְּעַר רַבִּי מְעֵן זָאל נִישֶׁט
פֶּאֲלָגֵן, מְעֵן זָאל יָאָ קוֹמְעֵן.

אַז דִּיִּין רַבִּי הָאָט דִּיר גַּעֲזָאגְט נִישֶׁט קוֹמְעֵן דִּי יָאָר וַוִייל עָס אִיז אַ שְׁעֵת
מְלַחֲמָה - זָאלֶסְטוּ נָאכְאָלֵךְ קוֹמְעֵן. וַוִייל דְּעַר הַיִּילִיגֶעַר רַבִּי הָאָט אוֹיף
גַּעֲזָאגְט פֶּאָר דְּעַם בְּרֶסֶלְבֶ'עַר רַב רַבִּי אֶהֲרֹן עַר זָאל נִישֶׁט קוֹמְעֵן, און נָאכְדְּעַם
הָאָט דְּעַר רַבִּי גַּעֲהָאָט צַעַר אַז עַר אִיז נִישֶׁט גַּעֲקוֹמְעֵן (חַי מוֹהֲר"ן, שָׁם).

דְּעַר אִיבְעֶרְשֶׁטְעַר זָאל הַעֲלָפֵן זָאלֶסְט הָאבֵן הַצְּלָחָה אִין אֲלֵע עֲנִינִים.
אַ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה, אַ גוֹט גַּעֲבֶענְטְשֶׁט יָאָר.

...

מיר פירן זיך אלע צו גיין ראש השנה ווייס

בעזרת ה' יתברך - יום ב' פרשת האזינו א', כ"ה אלול, שנת תשפ"ג לפרט קטן
לקבוד ... גרו יאיר

היום תאמצנו, מיטן אייבערשטנס הילף פארן מיר היינט קיין אומאן,
איך פאר מיט א גרויסער חלק פון די קהלה. מיר פארן קיין פוילן, מיר וועלן
זיין ביים הייליגן רבי אלימלך זכותו יגן עלינו, און פון דארט וועלן מיר פארן
מיטן באן קיין אומאן.

פאק זיך איין א ווייסע בעקייטשע אדער א ווייסע קיטל, מיר פירן זיך
אלע צו גיין ראש השנה ווייס. די יאר ווען ראש השנה געפאלט אום שבת -
דארף מען נישט איינפאקן די שווארצע בעקייטשע, די יאר גייט מען נאר
ווייס.

אויף זאלסטו זיך איינפאקן שיינע יום טוב'דיגע קליידער; ראש השנה
גייט מען אנגעטון מיט די שענסטע קליידער, פי קדוש היום לאדנינו.
א טייל שערן זיך אפ לקבוד יום טוב איידער מיר לאזן זיך ארויס אויף
די נסיעה, א טייל שערן זיך אין אומאן.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.
א כתיבה וחתמה טובה, א גוט געבענטשט יאר.

...

די עצה אויף אייגענע מניעות

בעזרת ה' יתברך - יום ב' פרשת האזינו א', כ"ה אלול, שנת תשפ"ג לפרט קטן
לקבוד ... גרו יאיר

דעם פארגאנגענעם שבת אין מתיבתא היכל הקודש אין וויליאמסבורג
איז געווען זייער שייך, מיר האבן אסאך גערעדט וועגן צעברעכן די מניעות
און קומען צום רבין. אויפן וועג אהיים פון שול זאגט מיר א אינגערמאן:
"דער ראש ישיבה רעדט אזויפיל פון מניעות, פון צעברעכן די מניעות, דער
ראש ישיבה זאל אויך רעדן פון אייגענע מניעות; ביי די אינגעלייט וואס

פארן שוין כּמה וּכּמה שָׁנים, קיינער שְׁטערט זיי נישט, די מִשְׁפּחָה לאַזט זיי פארן, אָבער אין זיי דרייט זיך די מַח מַחֲשָׁבָה מיט אַלע סאַרט בלבולים, בעיקר פון 'אַלט און קאַלט', מיר דאַרפן חיזוק צו פֿאַרן צום רבי'ן אזוי ווי מיר זענען געפֿאַרן די ערשטע יארן."

איז ביי שלש סעודות האָבן מיר גערעדט פון די עצה אויף אייגענע מניעות. דער הייליגער רבי זאָגט (לקוטי מוה"ר חלק ב', סימן מו): "וְהַמְּנִיעָה הַגְּדוּלָּה שְׁבַכָּל הַמְּנִיעוֹת הִיא מְנִיעַת הַמַּח", די גרעסטע מניעה איז דער מענטש אליין, "דִּהְיֵנוּ מַה שְּׂמַחוּ וְלָבוּ חַלּוּקִים מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אוּ מֵהַצַּדִּיק", ווען דער מענטש הויבט אָן האָבן קשיות אויפן אייבערשטן אָדער אויפן צדיק, "זאת המניעה מונע אותו יותר מכל המניעות", דאס איז דער גרעסטער צוריק-האַלט פארן מענטש צו ווערן אָן ערליכער איד; כּל זמן דער מענטש ברענט צום אייבערשטן, מען האט אַ געפיל צום רבי'ן, מען וויל פֿאַררעכטן אַלע שְׁלעכטע מעשים און מען זוכט אַ תיקון אז מען זאל נישט פֿאַרנוואַרפן ווערן פון די וועלט און יענע וועלט - דאן וועט אים גארנישט קענען צוריק האַלטן פון קומען צום רבי'ן, אָבער אז דער מענטש אליינס לעשט זיך אויס, ער פארלירט זיין אמונה, ער הויבט אָן טראַכטן: 'וואס דאַרף איך דעם רבי'ן וכו'? וואס דאַרף איך פֿאַרן קיין אומאן?' דאס איז דער גרעסטער מניעה. אויף דעם איז די עצה: "וְאִזִּי צָרִיךְ לַצֶּעֶק לְאַבּוֹ שְׁבַשְׂמִים בְּקוֹל חֲזַק מֵעֲמָקֵי הַלֵּב", צו שרייען צום אייבערשטן פון טיפעניש פון האַרץ, ווייל "ק'ש'א" איז די ראשי תיבות: ש'מע י' ק'ולי א'קרא, "שְׁצָרִיךְ רַק לַקְרוֹת לָהּ, כְּשֶׁמִּתְגַּבֵּר עָלֶיהָ הַקְּשִׂיא וְהַכְּפִירָה", מען דאַרף וויינען און שרייען צום אייבערשטן ווען מען זעט אז עס זענען זיך מתגבר די קשיות און כפירות.

גיי התבודדות, שריי זיך אויס צום אייבערשטן: "הייליגער באשעפער העלף מיר, איך וויל ווערן אַ גייער מקורב, איך וויל פֿאַרן קיין אומאן מיט אַ ברען און גלוסטעניש, הייליגער באשעפער איך בין אזוי קאַלט, איך פֿלעג אַמאַל אזוי בענקען צו דיר, איך פֿלעג אזוי וועלן זיין ערליך, יעצט בין איך אזוי פֿאַרשלאָפן, אזוי פֿאַרגרעבט, אזוי פֿאַרקלאַפט; העלף מיר איך זאל

זוֹכָה זַיִן צו תְּשׁוּבָה טוֹן מִיט אַן אַמֶּת, אִיךְ זָאל זױכֶה זַיִן זײַךְ צו באַנײַען און
דײַךְ דײַנען מִיט מײַן גאַנצע פֿח״.

דאס איז די עצה צו איבערקומען אלע מניעות פון זיך אליינס און ווערן
פֿריש מקורב.

דער אייבערשטער זאל העלפֿן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.
א פֿתיכה וְחִתִּימָה טוֹבָה, א גוט געפֿענטשט יאר.

...

מיר זענען צוריק מיט פֿרישע פֿחות צו דײַנען דעם אייבערשטן

פֿעזרת ה' יתברך - יום ג' פֿרשת האַזינו ב', ד' תשרי, שנת תשפ״ד לפֿרט קטן
לכבוד ... גרו יאיר

חסדי השם יתברך מיר זענען נעכטן נאכט צוריק געקומען פון זיין ביים
הייליגן רביין אויף ראש השנה, מיר זענען צוריק מיט פֿרישע פֿחות צו דײַנען
דעם אייבערשטן און צו מזכֶּה זיין אלע אידן מיט די עצות פון רביין.

חזק ואמץ, שטארק זיך מיט גיין אין שול דאווענען מיט מנגן, און
לערנען יעדן טאג אביסל מקרא, משנה, גמרא און אביסל פון רבינ'ס ספרים.
געדענק, יעדע ווארט וואס מען רעדט צום אייבערשטן איז א נצחיות,
דאס נעמט מען מיט זיך מיט.

דער אייבערשטער זאל העלפֿן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.
א גמר חתימה טובה.

...

מען מוז האלטן די הלכות

פֿעזרת ה' יתברך - יום ג' פֿרשת האַזינו ב', ד' תשרי, שנת תשפ״ד לפֿרט קטן
מרת ... תחי'

איך האב ערהאלטן אייער פֿריוו.

מען מוז האלטן די הלכות אין די טעג וואס עס גייט אן די הרחקות;

נישטא קיין היתר, נישטא קיינער וואס קען זאגן מען קען מקיל זיין, אויב חס ושלום מען האלט נישט די הלכות קען מען זייער ביטער אפשניידן.
חכמינו זכרונם לברכה דערציילן (שבת יג.) איינער איז געשטארבן יונג נאר צוליב דעם וואס ער האט נישט געהאלטן די הלכות פון הרחקות.
דער אייבערשטער זאל ענוק היטן פון שלעכטס; מען האט יעצט אנגעהויבן א נייעם יאר, זאלט איר תשובה טון און היטן די הלכות.
א גמר חתימה טובה.

רעד מיט דיין ווייב אירע זאכן

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת האזינו ב', ד' תשרי, שנת תשפ"ד לפרט קטן לכבוד ... גרו יאיר

איף האב ערהאלטן דיין בריוו.

אז דיין ווייב זאגט דיר זאלסט אונטערשרייבן אז דו פארסט מער נישט קיין אומאן אויף ראש השנה, ווייל זי שפירט אז זי איז נישט אזוי חשוב ביי דיר, דו האלסט דעם רביין חשובער ווי איר - זאלסטו איר אונדאי אונטערשרייבן אז דו פארסט נישט קיין אומאן, אבי עס זאל זיין שלום, און דו זאלסט איר האלטן זייער טייער, זאלסט איר געבן נאר גוטע ווערטער און זיך זארגן פאר איר אז זי זאל זיך שפירן די גענסטע צו דיר.

א אינגערמאן האט מיר דערציילט, נאך די חתונה האט ער אזוי סאך גערעדט צו זיין ווייב פון אלקית ביז זיין ווייב פרגעט אים איין טאג: "וועם דארפסטו מער, מיך אדער אלקית?" האט ער געזאגט: "אונדאי אלקית"; דער איד זאגט מיר: "עד היום לייד איך פון דעם..." ער האט נישט געכאפט דעם לימוד וואס דער רבי לערנט אונז, ער האט נישט געהאט מוהרא"ש זאל אים עפענען די אויגן ווי אזוי צו לעבן מיט די ווייב. מוהרא"ש לערנט אונז, מיט א ווייב רעדט מען אירע זאכן, מען לאזט זיך אראפ, מען רעדט פון קליידער, פון איינקויפן, פון שיף און שטרומפ וואס זענען די זעלבע קאליר וכו' וכו'.

און מען ווארפט אמאל אריין ברעקלעך אמונה, מעשיות פון השגחה. אזוי ווי חכמינו זכרונם לברכה דערציילן (פעניית כג): עס איז געווען א צדיק רבי יונה, ווען מען האט געדארפט אין שטוב עסן האט ער געזאגט פאר זיין ווייב אז ער גייט איינקויפן, און למעשה איז ער געגאנגען התבודדות; ער האט זיך באהאלטן אין א טיפע טאל און דארט האט ער זיך גוט אויסגעוויינט צום אייבערשטן, און שפעטער איז ער צוריק געקומען, האט ער מיט איר גערעדט איר שפראך, נישט פון אלקית, נישט העכער פון איר דרגא; ער האט גערעדט די ביזנעס שפראך, אז ער זעט אז די פרייז גייט פאלן, טראכט ער ענדערש זאל מען איינקויפן מארגן.

שרייב אונטער פאר דיין ווייב. איך געדענק ביי מוהרא"ש אזא מעשה, איך בין געווען אין צימער ווען איינער פון אנשי שלומינו איז געקומען וויינען צו מוהרא"ש נאך ראש השנה אז זיין ווייב האט זיך אפגעשיידט פון אים, זי וויל מער נישט לעבן מיט אים - ביז ער זאגט צו אז ער פארט מער נישט קיין אומאן, זי פארלאנגט ער זאל אונטערשרייבן אז ער גייט מער נישט פארן קיין אומאן.

מוהרא"ש האט אים געזאגט: "אנדאי זאלסטו אזוי טון, זאג איר צו אז דו פארסט מער נישט קיין אומאן"; מוהרא"ש האט אים געזאגט: "ווען דו זאגסט צו - זאלסטו טראכטן, דו זאגסט צו דו פארסט מער נישט, פינטל". אזוי ווי יעקב אבינו האט געזאגט פאר זיין טאטע יצחק (בראשית כו, יט): "אנכי עשו בכרך", זאגן די הייליגע חכמים (פנחומא הישן, ט; הובא ברש"י) ער האט געזאגט "אנכי", איך בין, פינטל, איך בין ווער איך בין, "עשו בכרך", עשו איז דיין בכור. מוהרא"ש זאגט אים: "דו טראכט, איך זאג צו איך פאר נישט מער", פינטל, וואו? צו די לבנה, און מוהרא"ש זאגט אים: "זאלסט טאקע מער נישט פארן צו די לבנה, קיין אומאן אויף ראש השנה פאר איך יעדע יאר"; מוהרא"ש האט געשמייכלט, און ברוך השם יענער אינגערמאן איז צוריק מיט זיין ווייב און ער פארט יעדעס יאר קיין ראש השנה, מיט דעם וואס ער האט צוגעזאגט.

מען דארף טון אלעס אויף דער וועלט עס זאל זיין שלום אין שטוב, און

אז דיין ווייב איז אַנגעגעסן אויף בַרְסֵלָב, זי שפּירט אז דו דאַרפֿסט איר נישט
און זי זאָגט אז בַרְסֵלָב איז שולדיג אין דעם - זאַלסטו איר אַיבערבעטן און
טון אַלעס אויף דער וועלט אז זי זאל דאס נישט שפּירן, זי זאל שפּירן אז זי
איז נומער אַינס ביי דיר.

דער אַיבערשטער זאל העלפֿן זאַלסטו האבן העלחה אין אַלע ענינים.
א גמר חתימה טובה.

...

אַלע צער און עגמת נפש איז לטובה

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת האזינו ב', ד' תשרי, שנת תשפ"ד לפרט קטן
מרת ... תחי', בארא פארק

איך האב ערהאלטן אייער בריוו.

בנוגע מוחל זיין די לערערין און די מנהלת וואס האבן אזוי געפייניגט
אייער טאכטער וכו'; נעמט אריין אין אייך די אמונה, אז אלעס וואס איר
זענט אריבער, אַלע צער און עגמת נפש - אלעס איז פאר אייער טובה און
פאר אייערע קינדער'ס טובה; קיינער קען נישט טון שלעכטס אדער גוטס
אן דעם וואס מען זאל אויסרופן אויבן אין הימל.

דאס מיינט נישט צו זאגן אז די וואס טוען שלעכטס וועלן נישט
באקומען קיין שטראף; ווי און ביטער איז פאר ווער עס טוט ווי א צווייטן
איד, ווער עס פייניגט א צווייטן באקומט א שטראף פריער אדער שפעטער.
פון די אנדערע זייט דארף מען אבער וויסן אז קיינער און טאקע קיינער קען
נישט טון שלעכטס, אלעס איז פון אויבן.

דעריבער בעט איך אייך, חזרט אייך אמונה, גלייבט באמונה שלימה
אז אלעס איז פון אייבערשטן, אלעס איז נאר אייך צו ברענגען נענטער צום
אייבערשטן און צו א שטערקערע אמונה.

מיין מאמע תחי' זאגט: "אויבן אין הימל איז דא א באזונדערע גיהנום
פאר די פרינציפּלס וואס פייניגן אידישע מאמעס און אידישע טעכטער".

דער אייבערשטער זאל העלפן איר זאלט האבן הצלחה אין אלע ענינים.
א גמר חתימה טובה.

...

ארויפקוקן און שעצן די מאן

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת האזינו ב', ד' תשרי, שנת תשפ"ד לפרט קטן
מרת ... תחי'

בנוגע אייער מאן גרו יאיר; ער איז א טייערער מענטש מיט
אויסערלישע מידות, זעלטן צו געפינען אזא איידעלער, אזא בר דעת און
אן ערליכער, עס דארף נישט זיין פאר אייך אזא שווערע זאך אים
ארויפצוקוקן און אים שעצן; וואלט ער געווען א נארישער, א נישט קלוגער
- איז אויך דא וועגן ווי אזוי מען קען שעצן און ארויפקוקן, איז זיכער אין
אייער פאל וואס איר האט א קלוגער מאן, א געלונגענער מאן - דארף אייך
זיין גרינג אים צו שעצן.

דער אייבערשטער זאל העלפן איר זאלט האבן הצלחה אין אלע ענינים.
א גמר חתימה טובה.

...

זיך גרייטן אויף יום הקדוש, ארויסנעמען אלע שנאה פון הארץ

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת האזינו ב', ה' תשרי, שנת תשפ"ד לפרט קטן
לקבוד ... גרו יאיר

געלויבט דעם אייבערשטן מיר האבן זוכה געווען צו זיין ביים רבי'ן
אויף ראש השנה, און אויך די וואס זענען נישט אנגעקומען, און א גאנץ יום
טוב האבן זיי געבענקט צום רבי'ן - זענען אויך געווען ביים רבי'ן. יעצט
דארפן מיר זיך גרייטן אויף יום הקדוש, מיר דארפן זיך מאכן א חשבון
הנפש, ארויסנעמען אלע שנאה פון הארץ, זיך איבערבעטן מיט אלעמען,
און זוכן צו פארמערן שלום מיט ליבשאפט איינער מיטן צווייטן.

ווי אזוי נעמט מען ארויס די שמוץ פון זיך? דורך תפלה והתבודדות;
בעטן דעם אייבערשטן: "רבנו של עולם, איך וויל זיך אויסרייניגן, איך וויל
ארויסנעמען אלע שלעכטס פון מיר, איך וויל יעדן איינעם ליב האבן און
קיינעם נישט וויי טון".

איך בין נאך אביסל אסאך אפגעשוואכט פון די נסיעה פון אומאן ראש
השנה, איך האף צום אייבערשטן איך וועל האבן כח צו געבן מארגן דעם
ליל שישי שיעור.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.
א גמר חתימה טובה.

...

קלויב מיר אויס א שיינעם אַתרוג

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת האזינו ב', ד' תשרי, שנת תשפ"ד לפרט קטן
לקבוד מיין טייערער ליבער ... נרו יאיר, קרית ברסלב

איך האב ערהאלטן דיין הונדערט דאלער פאר פדיון נפש, דער
אייבערשטער זאל דיר געבן א זיסע יאר פאר דיר און פאר דיין ווייב און
קינדער.

אויב דו קענסט מיר אויסקלויבן א שיינעם אַתרוג; איך וויל נעמען א
מאראקאנער אַתרוג, און אז דו האסט נישט מאראקא - זאל זיין א יאנעווער.
זיי מיר מודיע אויב דו האסט פאר מיר אן אַתרוג, וועל איך בעטן איינעם
אין שטעטל זאל מיר דאס אריינשיקן, איך וועל דיר באצאלן.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.
א גמר חתימה טובה.

...

אין היכל הקודש רעדט מען פשוט'ע דיבורים, דיבורי אמונה,
דיבורי התחזקות

בעזרת ה' יתברך - ג' פרשת האזינו ב', ה' תשרי, שנת תשפ"ד לפרט קטן
לכבוד מיין טייערער ... גרו יאיר לינדען, ניו דזשערסי

וואויל איז דיר אז דו האסט זוכה געווען צו קומען צום הייליגן רבי'ן
אויף אומאן אויף ראש השנה, דער הייליגער רבי האט געזאגט (חיי מוה"ר, סימן
תג): "ומי שזוכה להיות אצלו על ראש השנה, ראוי לו לשמח מאד מאד",
ווער עס איז געווען ביי אים ראש השנה - דארף זיך זייער זייער פרייען א
גאנץ יאר.

א איד האט זיך אויסגערעדט צו רבי נתן אז ער האט נישט קיין דיבורים
ביי התבודדות, האט אים רבי נתן אזוי ווי אנגעשריגן און געזאגט: "קענסט
נישט זאגן טויזנט מאל 'רבנו של עולם ראטעווע מיך'? זאג דעמאלט
טויזנט מאל 'רבנו של עולם'"; רבי נתן האט דאס נישט גענומען פאר א
תירוץ נישט צו מאכן התבודדות, ווייל מען דארף מאכן התבודדות אפילו
מען האט נישט וואס צו רעדן.

נעם צוזאמען די אינגעלייט אין לינדען און רעד צו זיי די דיבורים וואס
מען רעדט אין היכל הקודש, פשוט'ע דיבורים. תשפ"ד איז ראשי תיבות:
ת'הא ש'נת פ'שוט'ע ד'יבורים; נ'אר דיבורי אמונה, דיבורי התחזקות.
גמר חתימה טובה.

...

טראכטן גוט און גלייבן אז דער אייבערשטער מאכט נאר גוט
בעזרת ה' יתברך - ג' פרשת האזינו ב', ה' תשרי, שנת תשפ"ד לפרט קטן

לכבוד מיין טייערער ... גרו יאיר וזוגתו תחי'

איך האב ערהאלטן די פינף הונדערט דאלער פאר פדיון נפש, דער
אייבערשטער זאל ענק אנשרייבן און פארזיגלען א זיסע געבענטשטע יאר;
פאר ענק און פאר די גאנצע משפחה.

טראכטס גוט וועט אייך זיין גוט; די מחשבה האט אזא שטארקע כח אז וואס מען טראכט - דאס פאסירט.

אמאל האט אדל - דעם רבינ'ס טאכטער - זיך זייער נישט גוט געשפירט, דער רבי איז איר געקומען באזוכן און איר געזאגט: "טראכט צו זיך אז עס איז שוין אסאך בעסער", האט אדל געפרעגט: "ווי אזוי קען איך אזוי טראכטן בשעת איך שפיר שטארקע ווייטאג?" האט דער רבי איר געזאגט: "די מחשבה האט א שטארקע כח, און אז דו וועסט אזוי טראכטן - וועט אזוי זיין".

דאס איז די גרעסטע עבודה, צו טראכטן גוט און צו גלייבן אז דער אייבערשטער מאכט נאר גוט.
א גמר חתימה טובה.

...

נאכן הערן דעם רבינ'ס ליכטיגע עצות, קען מען אהיימלויפן

בעזרת ה' יתברך - ג' פרשת האזינו ב', ה' תשרי, שנת תשפ"ד לפרט קטן לכבוד מיין טייערער ... גרו זאיר, קרית ברסלב

וואויל איז דיר אז דו האסט צעבראכן די מניעות און געקומען מיט זיין זון צום הייליגן רביין קיין אומאן אויף ראש השנה.

ווי גליקליך זענען מיר אז מיר האבן אזא רבי, עס איז טאקע געווען א שווערע נסיעה, אבער דער רבי האט אמאל געזאגט: "ווען איך האב ווען אזא רבי וואס ענק האבן - וואלט איך געגאנגען צופיס"; לאמיר זיך פארשטעלן, מיר זענען געפארן פון ריישא איבער פּיפּצן שעה, דאס צו וואקן מיט די פיס ווייס איך נישט ווילאנג עס קען נעמען... און ווען דער רבי האט דאס געזאגט האט איינער געפרעגט: "און אויף צוריק וואס וואלט דער רבי געטון?" האט דער רבי געזאגט: "איך וואלט געלאפן"; ווייל נאכן זוכה זיין צו קומען צום רביין און הערן אזעלכע ליכטיגע עצות - קען מען אהיימלויפן, עס איז דא א וועג צו לעבן.

א גמר חתימה טובה, א זיסע יאר, א געבענטשט יאר - פאר דיר און פאר
דיין גאנצע משפחה און פאר גאנץ כלל ישראל.

...

ער וועט זיי אין דער ערד לייגן פאר זיין תאוות ממון

בעזרת ה' יתברך - ג' פרשת האזינו ב', ה' תשרי, שנת תשפ"ד לפרט קטן

לקבוד מייני טייערער ... גרו יאיר

איך בין אזוי צעטרייסלט פון די מעשה וואס דו האסט מיר דערציילט,
אז דער שלום בית [חרוב-] מאכער האט געזאגט פאר דיין איידעם און
טאכטער זאלן זיך צעטיילן השם ישמרינו. איך בין גרייט צו רעדן מיט זיי,
איך בין גרייט אנוועק צו געבן אסאך צייט פאר דעם; לאז מיר וויסן אויב זיי
וויילן קומען צו מיר.

שומו שמים, וואס די שלום בית [חרוב-] מאכער טוען מיט כלל ישראל.
אויף דעם האט שוין מוהרא"ש אזויפיל געשריבן און גערעדט, ווי מען זאל
זיך אכטונג געבן פון גיין צו א שלום בית [חרוב-] מאכער. די ערשטע סימן
פון א חרוב מאכער איז - אז ער נעמט געלט, דאס איז שוין א רויטע לאמפ,
דאס ווייזט אז ער דארף דא פרנסה; וועט ער זיי אין דער ערד לייגן פאר זיין
תאוות ממון, השם ישמרינו.

ברודער, פארליר זיך נישט, שטארק זיך; דו זיי ממשיך מיט תפלה
והתבודדות און לאז מיר וויסן אויב זיי ווילן זיך לאזן רעדן צו מיר.

א גמר חתימה טובה.

...

מיר ערווארטן נישט קיין מתנות, מיר זענען צופרידן מיט די שידוך אליינס

בעזרת ה' יתברך - ג' פרשת האזינו ב', ה' תשרי, שנת תשפ"ד לפרט קטן
לכבוד מיין טייערער ליבער ... גרו יאיר

דערמאן זיך די ווערטער וואס מוהרא"ש האט אונז געזאגט מיט יארן
צוריק ווען מיר זענען אריבער אין די סקילמאן בית המדרש. מוהרא"ש
האט מיך געפרעגט אויב דער קומט נאך דאווענען ביי אונז און אויב דער
קומט; ווען איך האב געענטפערט: "ניין", זאגט מיר מוהרא"ש די
ווערטער: "א גענעראל שטעלט זיך נישט אפ אין מלחמה ווען עס פאלט
א זעלנער".

וואס זאל איך דיר זאגן, מוהרא"ש האט מיך גוט אנגעגרייט; די
ווערטער קלינגען מיר אין די אויערן, און ווען עס געבט א ציפ אין הארץ ווי
דער מקורב האט זיך אפגעקילט און ווי די משפחה האט איבערגעלאזט היכל
הקודש - דערמאן איך זיך די ווערטער וואס מוהרא"ש האט מיר געזאגט און
איך שטעל נישט אפ די מלחמה פאר קיין שום פרייז אויף דער וועלט.

עס איז דא צייטן וואס דו קענסט זיך מחזק זיין נאר מיט וואס דוד המלך
האט זיך מחזק געווען (שמואל א ל, ו): "ויתחזק דוד בה' אלקיו".
א גמר חתימה טובה.

נאך סוכות וועלן מיר אים ירצה השם קובע זיין די זמן החתונה.
איך שיק מתנות, אבער דו פיר זיך מיט דיניע מנהגים. מיר ערווארטן
נישט קיין מתנות, מיר זענען צופרידן מיט די שידוך אליינס.

...

געבן די געפיל פאר די עלטערן אז מען זארגט זיך פאר זיי

בעזרת ה' יתברך - ג' פרשת האזינו ב', ה' תשרי, שנת תשפ"ד לפרט קטן
לכבוד מיין טייערער ... גרו יאיר

איך האב ערהאלטן די טויזנט דאלער פאר פדיון נפש, דער

אייבערשטער זאל דיר געבן א זיסע יאר מיט הצלחה אין אלע דיינע וועגן.
 לכבוד די נייע יאר נעם זיך פאר צו רופן דיינע עלטערן יעדן טאג. די
 מצוה פון כיבוד אב ואם איז היינט אזוי גרינג צו מקיים זיין, מיט איין
 טעלעפאן רוף קען מען זיך איינקויפן עולם הבא; מיט אפאר גוטע ווערטער,
 מיט זיך אינטערעסירן וואס זיי מאכן און זיי געבן די געפיל אז מען זארגט
 זיך פאר זיי - איז מען זוכה צו די בעסטע ברכות.

זיי מחזק דיין ווייב זאל זיך אפגיטן "נעגל וואסער"; אז די מאמע גיסט
 זיך אפ נעגל וואסער ביים בעט - איז דא קדושה וטהרה אין שטוב און מען
 איז מצליח מיט די קינדער.
 א גמר חתימה טובה.

...

**יישר כח פארן צושטעלן די נסיעה קיין אומאן פאר די גאנצע
 קהילה**

בעזרת ה' יתברך - ג' פרשת האזינו ב', ה' תשרי, שנת תשפ"ד לפרט קטן
 לכבוד מיין טייערער ... גרו יאיר

איך האב ערהאלטן די פינף הונדערט דאלער פאר פדיון נפש. דער
 אייבערשטער זאל העלפן עס זאל נמתק ווערן די דינים פון דיר על ידי פלא
 עליון, וואס איז חסדים גדולים ורחמים גמורים אן קיין דינים.

א גרויסן יישר כח פארן צושטעלן די נסיעה קיין אומאן פאר די גאנצע
 קהילה, און פארן זארגן פאר מיר און פאר מיינע קינדער מיר זאלן האבן א
 גרינגע רייע אהין און צוריק.

דער אייבערשטער זאל דיר פארשרייבן א זיסע יאר, נחת פון דיינע
 קינדער און הצלחה בכל ענינים.

א גמר חתימה טובה.

...

עס קומט א נייע יאר, דארפן ענק גלייבן אז דער אייבערשטער

וועט ענק העלפן

בעזרת ה' יתברך - ג' פרשת האזינו ב', ה' תשרי, שנת תשפ"ד לפרט קטן

לכבוד מיין טייערער ... נרו יאיר וזוגתו תחי'

איך האב ערהאלטן די צוויי הונדערט דאלער פאר פדיון נפש. דער אייבערשטער זאל העלפן ענק זאלן זוכה זיין צו געהאלפן ווערן מיט קינדער; עס קומט א נייע יאר, דארפן ענק גלייבן אז דער אייבערשטער וועט ענק העלפן, עס וועט נאך ליכטיג ווערן פאר ענק.

איך בעט פאר ענק, איך האב אמונה; איך ווייס דער אייבערשטער וועט ענק העלפן מיט זרע של קיימא.

לכבוד די נייע יאר זאלסטו זיך שטארקן אין דאווענען יעדן טאג דריי תפילות, שחרית מנחה מעריב מיט מנגן, און דיין ווייב זאל זיך פארנעמען זיך צו שטארקן מיט אפגיטן נעגל וואסער פאר א זכות איר זאלט שוין נפקד ווערן בזרע של קיימא.
גמר חתימה טובה.

...

יום הכפורים שנת ה'תשפ"ד

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת וזאת הברכה, גאט'ס נאמען, י"א תשרי, שנת

תשפ"ד לפרט קטן

לכבוד מיין טייערער ליבער ... נרו יאיר, גבאי קרית ברסלב

געלויבט דעם אייבערשטן אז יום כיפור האט מען אונז מוחל געווען אלע אונזערע עבירות, מיר הויבן אן א נייעם בלאט, מיר זענען ארויס ריין פארן אייבערשטן.

ביי אונז איז געווען זייער שיין; די דאווענען מיט די דרשות, די ניגונים - אלעס אלעס איז געווען זייער זיס און געשמאק. איך האב זייער הנאה אז דו ביסט געבליבן אין שטעטל פירן דעם מנגן, דאווענען פארן עמוד און זען

אַז אַלעס זאל זיך פֿירן אזוי ווי עס דאַרף זיך פֿירן. איך האָף אַז דו וועסט בלייבן די יאר הושענא רבה און אזוי אויך שמתת תורה, און זען עס זאל פֿאַרקומען שיינע וואַרעמע תפילות און פֿרייליכע הקפות. עס פֿעלט נישט אויס אַריינצוקומען אין ישיבה צום ראש ישיבה, ענדערש בלייב אין שטעטל; עס פֿעלט אויס עס זאל זיין שיינע תפילות און פֿרייליכע הקפות.

ביי אונז איז געווען הערליך שייין, מיט גרויס התעוררות. איך וויל דיר אַביסל מיטטיילן דו זאלסט וויסן ווי אזוי מען דאווענט אין היכל הקודש, וואס פֿאַר אַ שטיקלעך פֿונעם דאווענען מען זאגט און וואס מען לאַזט אויס, און אזוי ווייטער.

דער פֿריוו איז געשריבן פֿאַר דיר אַבער דו קענסט דאס אויפֿהענגען אין שול ביי ענק; עס איז דא זייער שיינע חיזוק פֿאַר אלעמען, אויך קענסטו דאס ווייזן פֿאַר אלע גבאים.

ליל כל נדרי

פֿונעם זמן הדלקת הנרות האט זיך דער בית המדרש אַנגעפֿילט מיט אַנשי שלומינו, מיר האָבן געהאט אַסאך געסט, זייער אַסאך אַיינוואוינער פֿון שטעטל, אויך זענען געקומען אַנשי שלומינו פֿון קרית יואל, פֿון מאַנסי און פֿון באַראַ פֿאַרק, אויך דער דיין שליט"א איז געווען.

מיר האָבן אלע געזאָגט די תפילת זכה, אויך די ווידי הגדול לרבנו ניסים זכר צדיק לברכה. איך האָב געזאָגט אַפֿאַר ווערטער איידער כל נדרי, נישט אַז איך בין דער וואס קען זאָגן פֿאַר אַנדערע, נאַר איך האָב געדענקט וואס דער הייליגער ישמח משה זכותו יגן עלינו פֿלעגט זאָגן, עס האט אויסגעבראַכן אַ פייער אין אַ שטאַט, איז דער שמש אַרויסגעלאָפֿן שרייען: "רבּותי, עס ברענט אַ פייער, ראַטעוועט זיך"; לכּאורָה דער שמש איז דער קלענסטער פֿון זיי אלע, איז וואס עפֿעס שטעלט ער זיך אַרויס שרייען: "רבּותי... עס ברענט...!!! " נאַר יעדער אַיינער פֿאַרשטייט אַז דא קוקט מען ווער עס קען אויפֿוועקן דעם עולם, נישט ווער עס איז מער, ווער עס איז חשובֿער; האט דער הייליגער ישמח משה אויסגעפֿירט ביים כל נדרי דרשה: "רבּותי, איך בין נישט מער פֿון ענק, איך דאַרף אויך תשובה טון,

אָבער אײַך בין דער שמש, אײַך וויל עײַך אויפֿוועקן, דערײַבער בין אײַך געקומען שרייען 'רבותי, עס ברענט, מיר גייען אריין אין א ברענעדיגע טאג, לפני ה' תטהרו'.

דרשת כל נדרי

מיר האבן אנגעהויבן מיטן פסוק (ויקרא טז, ל): "כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאתיכם לפני ה' תטהרו", אײַך האב געטייטשט דעם פסוק ווארט ביי ווארט, ווייל דער פסוק אליינס - איז די בעסטע חזוק, צו זען אז דער אייבערשטער האט אונז געגעבן א טאג וואס ער רייניגט אונז אפ, און מיר ווערן ריין פארן הייליגן באשעפער. מיר האבן גערעדט פון דעם דאפלטן לשון, 'כי ביום הזה', ווייל אין דעם טאג יום כפורים, 'יכפר עליכם', טוט דער אייבערשטער פארצייען, 'לטהר אתכם מכל חטאתיכם', אונז צו רייניגן פון אלע אונזערע עבירות, נאכדעם זאגט ער נאכאמאל, 'לפני ה', פארן לעבעדיגן באשעפער, 'תטהרו' - ווערט איר ריין; וואס דארף ער איבערזאגן נאכאמאל 'לפני ה' תטהרו' אז מיר ווערן ריין?!

דער רמב"ם זאגט (פרק ב' מהלכות תשובה, הלכה ב): "וייעיד עליו יודע תעלומות שלא ישוב לזה החטא לעולם", תשובה איז נאר נאכדעם וואס דער אייבערשטער - וואס ער זעט אלע באהאלטענע זאכן - וועט עדות זאגן, אז דער מענטש מיינט טאקע וואס ער זאגט, און ער טוט טאקע תשובה; יעצט ווען מיר קומען יום כפורים צום אייבערשטן אז מיר ווילן תשובה טון, קומען אלע מקטרגים און רעדן שלעכטס אויף אונז. ווייל ווען א מענטש זינדיגט, באשאפט ער מיט יעדע עבירה אזויפיל קליפות ומשחיתים וואס שטייען אויבן אין הימל און מאנען מען זאל געבן אן עונש פאר דעם מענטש, און ווען זיי זעען אז דער מענטש קומט תשובה טון, הויבן זיי אן פארפירן אז דער מענטש מיינט עס נישט ערנסט, אזוי ווי מען קען צומאל הערן פון בעלי דרשנים ווי זיי קלאפן דעם עולם, אז תשובה טון איז נישט אזוי פשוט, זיי זענען מבאיש ריח, זיי רעדן קעגן אידן, דאס אלעס איז אין הימל פון די מקטרגים, ווי זיי לאזן ארויס א שלעכטע גערוף אויף נשמות ישראל, און מיט דעם צעברעכט מען אידישע קינדער. עס כאפט זיך אריין מחשבות ביי

מענטשן: 'איך מיין עס סיי ווי נישט ערנסט', 'איך האלט סיי ווי נישט ביי אמת'ע תשובה', ביז מענטשן ווערן אזוי מיואש אז מען לאזט אפ אידישקייט.

דאס זאגט אונז דער פסוק: "כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מפל חטאתיכם לפני ה' תטהרו", ווען אלע מקטרגים זאגן 'פארנואס זאל מען מוחל זיין אידישע קינדער? זיי מיינען עס נישט ערנסט, זיי זאגן נאר מיטן מויל אז זיי טוען תשובה, אבער עכט מיינען זיי עס נישט', אויף דעם זאגט דער פסוק 'לפני ה' תטהרו', דער אייבערשטער ווייסט דעם אמת, דער אייבערשטער קוקט אריין אין אונזערע הערצער, דער אייבערשטער איז דער 'יודע מחשבות ביום דין', ער זעט אונזערע מחשבות, ווי שטארק מיר ווילן זיין גוט, 'לצופה נספרות ביום דין', דער אייבערשטער זעט אלע פארבארגענע זאכן, ער זעט די הארץ פון אידישע קינדער, ווי אלע ווילן זיין גוט, נאר מען האט אזא שווערע יצר הרע, מיט אזעלכע שווערע נסיונות, 'לפני השם' פארן לעבעדיגן פאשעפער ווערן מיר ריין.

מוחל זיין אנדערע

אויף האבן מיר גערעדט, מענטשן פרעגן, 'ווי אזוי קענען מיר מוחל זיין אנדערע ווען זיי האבן אונז שלעכט געטון? מיר ווילן אלעמען מוחל זיין, אבער עס איז אזוי שווער, מיר שפירן ווי מיר קענען נישט פארגעבן, וואס איז די עצה?' אז מען נעמט אריין אמונה, מען ווייסט און מען חזר'ט זיך 'אלעס איז פונעם אייבערשטן, קיינער קען נישט טון שלעכטס דעם מענטש, קיינער קען נישט וויי טון, קיינער קען נישט פרייליך מאכן, אלעס אלעס קומט פון אויבן מיט א חשבון' - נישט צו זאגן אז מען מעג וויי טון ווייל אלעס איז פון אויבן, חס ושלום אזוי צו זאגן; אויב מען טוט וויי, מען טשעפעט, מען פארשעמט - מוז מען תשובה טון, מען מוז איבערבעטן, אז נישט באקומט מען אן עונש; מען רעדט פונעם מענטש וואס איז וויי געטון געווארן, מען רעדט צום פארשעמטער, ער זאל וויסן, אויב וועט ער זיך חזר'ן די אמונה - דעמאלט וועט אים זיין גרינג יעדן איינעם מוחל זיין, אז עס איז 'לפני ה', מען ווייסט אז מען שטייט פארן אייבערשטן, אלעס איז

פון אים, דעמאלט - 'תתהרו' ווערט מען ריין, דאס הארץ איז ריין, מען האלט נישט קיין פיינטשאפט צו קיינעם.

בעלי מוסר

מיר האבן גערעדט זייער וויכטיגע זאכן, הלוואי אז איינער וועט דאס אפשרייבן, אז אלע אנשי שלומינו זאלן זיך קענען שטארקן מיט די דיבורים. עס איז וויכטיג פאר א גאנץ יאר, נישט נאר פאר ליל כל נדרי. ווייל דער שטן פארדרייט אזוי דעם קאפ, און ליידער איז צוריק געקומען די אמאליגע בעלי מוסר וואס צעברעכן אידישע קינדער, וואס איז געווען איידער דער הייליגער בעל שם טוב איז געקומען. מען האלט דרשות אז תשובה טון איז נישט אזוי פשוט, איך וויל נישט אראפשרייבן די דברי נאוף וואס זיי רעדן, דער הייליגער רבי זאגט (לקוטי מוהר"ן חלק ב, סימן מד) אז מען טאר נישט נאכזאגן ווערטער פון כפירה, אפילו מען וויל נאר זאגן וואס יענער זאגט, אפילו מען האלט נישט ווי יענעם, מען וויל נאר איבערזאגן - טאר מען אויף נישט, עיין שם.

איך וועל דיר שרייבן וואס מען האט גערעדט אין היכל הקודש, דיבורים וואס מיר האבן געהערט אלע יארן פון מוהרא"ש; אז דער אייבערשטער האט ליב אידן און ער ווארט מיר זאלן זיך צוריקקערן צו אים, מיר זאלן תשובה טון, מיר זאלן טראכטן אפילו נאר פאר איין סעקונדע אז 'מיר גייען שוין זיין וואויל', און כל שכן אז מען קען ארויסזאגן א ווארט צום אייבערשטן: "רבנו של עולם, איך וויל זיין גוט, איך וויל זיין וואויל, העלף מיר, זיי מיך מקרב צו דיר, ברענג מיך צו דיר", ווי חשוב דאס איז, און ווי דער אייבערשטער ווארט אויף די ווערטער.

מיין דאווענען איז נישט ווערד

די דרשה איז געווען נישט קיין לאנגע דרשה, עס איז געווען קורץ, אבער די פאר ווערטער האט מיר זייער געעפנט די הארץ, איך האב זייער תשובה געטון; מיר האבן גערעדט אז די אלע טריפה'נע מחשבות וואס כאפן זיך אריין, מען טראכט וואס האב איך צו דאווענען? איך בין סיי ווי א פארפאלענער, איך בין סיי ווי א שגג, איך בין אזוי ווייט, מיינע תפילות

זענען נישט חשוב, ווער רעדט נאך ווען מען האט ראיות, אז מען קען נישט וויינען, מען איז טרוקן, מען איז פארקלאפט, מען זעט א גאנצע בית המדרש ווי יעדער דאווענט, 'יעדער גיסט זיך אויס דאס הארץ, און נאר איך בין אזוי טרוקן'; דארף מען געדענקען וואס חכמינו זכרונם לברכה זאגן (פרייתות ו:): 'כל תפלה שאין בה מתפלת פושעי ישראל אינה תפלה', מיר האבן דערמאנט דעם הייליגן רבינ'ס ווערטער, ווי דער רבי האט מחזק געווען איינעם וואס האט געהאט די טריפה נע מחשבות (שיחות הר"ן, סימן רצה) אז דיקא דורך אים וועלן ארויפגיין אלע תפילות. דער רבי זאגט אים, טראכט אזוי: 'הלא אם אני רחוק בעיני מהשם יתברך כל כך מחמת רבוי עוונותי, אויב בין איך אזוי ווייט פונעם אייבערשטן צוליב מייע עבירות, 'אם פן אדרבא עקר שלמות התפלה על ידי דיקא', קומט אויס אז נאר דורך מיר וועלן אלע תפילות ארויפגיין צום אייבערשטן, 'כי הלא אמרו רבותינו ז"ל (פרייתות ו:): 'כל תפלה שאין בה מתפלת פושעי ישראל אינה תפלה', נאר דורך תפילות פון בעלי תשובה גייען ארויף די תפילות אויבן אין הימל, 'וילפינן מקטרת שהיה בהם חלבנה', מען לערנט דאס ארויס פון די קטרת. 'ואם פן, אם אני בעיני פפושע ישראל חס ושלום, אויב אזוי, אז איך בין אזוי ווייט - 'אם פן אדרבא, כל שלמות התפלה על ידי דיקא וכנזכר לעיל', איז דורך מיר וועט ווערן אנגענומען די תפילות; דאס דארף מיר מאכן דאווענען שטערקער און בעסער, עיין שם.

* א קרעכץ פון א צעבראכן הארץ*

אויף האבן מיר דערמאנט די ווערטער פון הייליגן זוהר (פרשת בלק, קצה.), דוד המלך האט געזען אז אויבן אין הימל איז דאס גרעסטע זאך תפילות וואס קומט פון א צעבראכן הארץ, ער האט געזען די תפילות פון אן ארעמאן, אז דאס גייט ארויף צום אייבערשטן, מען קען דאס נישט אפשטעלן, אנדערע תפילות ווערן צומאל אפגעשטעלט דורך מלאכים. ווען דוד המלך האט געזען דאס חשיבות פונעם ארעמאנ'ס תפלה האט ער אויסגעטון זיינע קעניגליכע קליידער, זיך געזעצט אויף דער ערד און געבעטן דעם אייבערשטן (תהלים פו, א): "תפלה לדוד, הטה ה' אונדף ענגי",

הייליגער באשעפער העלף מיר און הער אויס מיין געבעט, "כי עני ואביון אני", ווייל איך בין אזוי ווי אן ארעמאן. דער זוהר הקדוש זאגט, ווען א מענטש וויינט זיך אויס צום אייבערשטן, זאגט דער אייבערשטער: "לא בעינא הכא בי דינא דיִדונון ביננא", איך וויל נישט אז בית דין של מעלה זאל זיך אריינמישן ווען דער מענטש קומט מיט זיינע טענות צו מיר, "אנא והוא בלחודנא", נאר איך וויל זיין אליין מיט דעם מענטש, "ולית תיאובתא לקודשא בריהּ הוא אלא פד מקבל לון ואושרו קמיה", דער אייבערשטער האט נישט קיין גרעסערע פארגעניגן ווי ווען א מענטש וויינט זיך אויס פאר אים, "דהא כל נטורי תרעין לא שבקין הכי למיעל כמה דשבקין למסכנין", אלע טירן פון הימל זענען אפן פאר א צעבראכענעם מענטש וואס וויינט זיך אויס פארן אייבערשטן, "דהא בלא רשותא עאלין", און זיינע תפילות גייען ארויף אן קיין רשות; דאס הייסט, ווען א מענטש גייט אין א ווינקל וואו קיינער איז נישט דארט, ער רעדט זיך אויס זיין הארץ צום אייבערשטן און ער פארציילט אים אלעס - די תפילות גייען גלייך ארויף צום אייבערשטן, ווייל דער אייבערשטער ענטפערט פאר אן ארעמאן שנעלער ווי ער ענטפערט פאר דעם גרעסטן צדיק.

איך האב נישט געהאט א מינוט פארדעם קיין אנונג וואס איך גיי זאגן, איך גרייט זיך נישט אן איידער איך געב א שיעור, איך בעט דעם אייבערשטן עס זאל ארויסקומען ריכטיגע דיבורים און עס זאל ארויסקומען גוטס פון די ווערטער.

מיר האבן געזאגט אז מיר גייען ארויסנעמען די ספר תורה, מיר גייען איבערבעטן די ספר תורה און מיר וועלן זיך פארנעמען צו לערנען יעדן טאג. איך האב יעדן איינעם איבערגעבעטן און איך האב קלאר געזאגט אז איך בין אויך יעדן איינעם מוחל. דארפסט פארשטיין, א מענטש וואס האט צוטון מיט א רבים איז זייער שווער, ווייל עס קומט אויס פעלער וואס מען דארף זאגן וכו' און מען באליידיגט זיך.

אור זרוע לצדיק

מיר גייען ארום דעם בית המדרש מיטן ספר תורה אז אלע זאלן קענען

איבעררעטן די תורה, אלע זאלן קענען האלזן און קישן די תורה, דאס איז א גרויסער תיקון פארן מענטש, און דער חזן זאגט פאר דעם פסוק (תהלים צו, יא): "אור זרע לצדיק ולישרי לב שמחה", און דער גאנצער עולם זאגט נאך הויף אויפן קול. אויף זאגן מיר די פסוק (שם קיט, קלו): "פלגי מים ירדו עיני על לא שמו תורתך", אלע בייגן זיך צו צום ספר תורה און מען בעט איבער די תורה, און מען נעמט זיך פאר גוטע קבלות, בעיקר אז מען וועט לערנען די הייליגע תורה; ווייל דאס איז דאס ערשטע זאך וואס מען פֿרעגט אויבן אין הימל ווען א נשמה קומט ארויף: "האסטו געלערנט תורה?" אזוי ווי חכמינו זכרונם לברכה זאגן (קידושין מ:): "תחלת דינו של אדם, אלא על דברי תורה", דאס ערשטע זאך פֿרעגט מען אויב מען האט געלערנט תורה; ווייל אלעס איז תלוי אין דעם. אז מען לערנט תורה האט מען אלעס, מען ווערט פֿריי פון אלע שלעכטס, די הייליגע חכמים זאגן (אבות ה, ב): "אין לך בן חורין אלא מי שעוסק בתלמוד תורה", ווער עס לערנט תורה ווערט פֿריי, "וכל מי שעוסק בתלמוד תורה הרי זה מתעלה", און ווער עס לערנט תורה ווערט דערהויבן. אלע האבן זיך צוגעבויגן ארומגעמען די ספר תורה, עס איז א גרויסע זאך ארום צו נעמען די ספר תורה. דער הייליגער רבי זאגט (ספר המדות אות פֿבוד, סימן ז): "חבוק הספר תורה מסגל לכבוד", דורך האלזן דעם ספר תורה איז מען זוכה צו פֿבוד; ווייל אז מען איז מכבד די ספר תורה, מיט דעם ווייזט מען אז מען האט ליב די תורה, איז מען זוכה צו פֿבוד אלוקי, מען ווערט נאנט צום אייבערשטן.

נאכן ארומגיין די שול האבן מיר געזאגט די שטיקל זוהר פון "קם רבי שמעון סליק ידוי לגבי עלא".

* פֿל נדרי *

מען האט ארויסגענומען צוויי ספרי תורות, איין ספר האט דער דיין שליט"א געהאלטן, און דער צווייטער ספר - דער מגיד שיעור אין שטעטל ר' ישראל יוסף שניצלער שליט"א. איך בין צוגעגאנגען צו תפילת פֿל נדרי; "על דעת המקום ועל דעת הקהל" דריי מאל, "פֿל נדרי" דריי מאל, מיטן הערליכן נוסח וואס איז אנגענומען בכל תפוצות ישראל. די ערשטע מאל

הויבט מען אן שטילער און מען גייט אלץ העכער און העכער, "ונסלח" דריי מאל, און "סלח נא" מיטן נוסח וואס מיר זאגן אינדערפרי ביי "אדם יסודו מעפר". דער עולם שרייט אויס "ויאמר ה' סלחתיו", די ברכה פון שהחיינו האבן מיר געזאגט מיט גרויס שמחה אז מיר האבן זוכה געווען צו קומען צו דעם טאג וואס דער אייבערשטער איז אויף אויז מוחל אלע עבירות. מען האט צוריקגעלייגט די ספרי תורה און אנגעהויבן ברכו מיטן הערליכן נוסח, (קומענדיגע יאר שנת תשפ"ה וועט מען אויף זאגן קבלת שבת; יום כיפור וועט זיין אום שבת קודש).

נאך שטילע שמונה עשרה זאגן מיר די סליחות 'יעלה תחנוננו' מיט די שיינע זיסע ברוסלבער נוסח; אוי ווי זיס די ווערטער פון די סליחות אינאיינעם מיטן נוסח - זענען, עס עפנט די הארץ, מען קען זיך אזוי גוט אויסגיטן דאס הארץ צום אייבערשטן. נאכדעם זאגן אלע אינאיינעם 'שומע תפלה', און דער חזן פירט אויס: 'הנשמה לה' די נשמה איז דיינס, 'והגוף שלך', און דער גוף איז דיינס, בעטן מיר האב רחמנות, 'ה' עשה למען שמך', טו פאר דיין נאמען. נאכדעם זאגן מיר 'דרךך אלקינו' חזן וקהל, 'למענה אלקינו עשה' חזן וקהל, 'אמנם אשמינו' לאזט מען אויס, 'תעלה ארוכה' זאגט מען חזן וקהל, נאך 'ורב חסד לכל קראיך' זאגט מען די סליחה פון 'סלח נא אשמות', אזוי איז נאכדעם די זעלבע, מען זאגט 'קל מלך יושב' און נאך 'לכל קראיך' זאגט מען 'אמנם כן יצר סוכן', מען זאגט נישט 'אל תבוא' און 'ברחם אב'.

עס איז וויכטיג א בעל תפלה זאל זיך פארקוקן דאס דאווענען און די סליחות, די פירוש המילות; עס איז גאר אנדערש דאס דאווענען ווען מען קען די טייטש.

נאכדעם זאגט מען די פזמון 'פי הנה כחמר ביד היוצר'. די פיר פזמונים פון ליל כל נדרי 'יעלה תחנוננו', 'סלח נא', 'אמנם כן', 'פי הנה כחמר', אלע פיר פזמונים האבן הערליכע ברוסלבער גסחאות וואס מאכט אזוי בענקען צום אייבערשטן. דער בעל תפלה זינגט דאס אויף אויפן קול און דער עולם ברומט זיך אונטער מיט א גלוסטעניש צום אייבערשטן, נאכדעם זאגט מען

סליחות, 'זכור רחמיך'. 'אל נא תשת' זאגט חזן וקהל, מען לאזט אויס 'אותך אדרוש', מען זאגט 'זכור לנו', 'שמע קולנו'. 'אתה מבין' לאזט מען אויף אויס, 'שמך מעולם' זאגט חזן וקהל, נאכדעם ענדיגט מען צו אלעס ביז נאך 'אבינו מלפנו', 'לדוד מזמור', און מען זינגט 'תתקבל' מיט א לעבעדיגע ניגון. נאך עלינו זינגען מיר 'אדון עולם' און מען זאגט די פיר ערשטע קאפיטלעך פון תהלים.

מיר זאגן שיר היחוד, מען שיקט צו צום עמוד יעדן 'יום' אן אנדערער בעל תפלה, און ביים סוף, די לעצטע יום פון 'אז ביום השביעי', האבן מיר געזינגען אינאיינעם.

שחרית יום הקודש

מיר הויבן אן דאס דאווענען מיט אנעים זמירות. מיין זון הרב שלמה גרו יאיר האט געדאווענט פסוקי דזמרה, ער האט פארגעזינגען אנעים זמירות מיט די חב"ד ניגון וואס זיי זינגען אויף אומר בשבחין, דער בעל תפלה זינגט פאר און דער עולם ענטפערט, נאכדעם זינגט מען אדון עולם מיט די נוסח וואס אלע זינגען.

שחרית האב איך פארגעדאווענט, איך טראכט אז קומענדיגע יאר וועל איך מכבד זיין א צווייטן, ווייל אין אנהויב ווען איך בין מקורב געווארן אין היכל הקודש האט מיר דער גבאי געבעטן איך זאל דאווענען ביים עמוד, זיין דער שליח צבור, היות עס איז געווען א קארגער מנגן, און קיינער האט נישט געוואלט דאווענען פארן עמוד, האט מען מיר געבעטן איך זאל דאווענען און אזוי האב איך געטון, איך האב געדאווענט פון כל נדרי ביז נאך נעילה פארן עמוד, אפער היינט איז די קהלה שוין גרויס און עס זענען דא שיינע בעלי תפילה, איז נא גוט עס זאל זיין צעטיילט דאס דאווענען. איך שרייב דיר דאס אלעס ווייל איך קוק ארויס אויף דיר דו זאלסט מיר העלפן אין שטעטל, זאלסט וויסן ווי צו פירן אין שטעטל, ווי אזוי אנוועק צו שטעלן די בתי מדרשים עס זאל זיין אויף די ריכטיגע וועג.

מיר זאגן נישט די יוצרות פאר שמונה עשרה, נאר די ערשטע שטיקל 'אור עולם', 'סלח לגוי קדוש', 'חטאנו צורנו', חזן וקהל.

ביי הויכע שמונה עשרה זאגט דער בעל תפלה דעם הארציגן שטיקל 'אמיך נשאתי' הויף ווארט ביי ווארט, נאכדעם זאגן אלע 'אמצת עשור', און 'תאות נפש'. 'עד יום מותו' זאגט מען חזן וקהל, 'אנוש מה' לאזט מען אויס, 'אחדת יום זה בשנה' לאזט מען אויף אויס. 'מלך מאזין שועה' זאגט מען חזן וקהל און מען זאגט גלייך נאכדעם 'היום כתב' חזן וקהל. 'אדר יקר אלי' לאזט מען אויף אויס, 'אימה בחר' לאזט מען אויף אויס, מען לאזט אויס אלעס ביז מען זינגט 'אמרו לאלקים', אויף זינגט מען 'מעשה אלקינו'. 'אשר אמץ' זאגט מען, 'על ישראל אמונתו' זינגט מען, נאכדעם לאזט מען אלעס אויס ביז 'האדרת והאמונה' - דאס זינגט מען, נאכדעם לאזט מען אלעס אויס ביז 'ליושב תהלות' דאס זאגט מען חזן וקהל, 'זה אל זה' זאגט מען אויף חזן וקהל, און נאכדעם זאגט מען 'לקל עורף דין', און מיר לאזן אויס דעם לאנגן שטיקל פון 'מי יתנה תקף', מיר גייען גלייך צו 'כתר'.

מיר זאגן נישט די סליחות צווישן 'ובכן'. נאך 'יעלה ויבוא' זאגט מען סליחות אבער נישט אלעס, מיר לאזן אויס 'אדרבה' אויף לאזן מיר אויס 'אתה מבין', און מיר דוכנ'ען יום הקודש אויף ביי שחרית.

שבת און יום טוב זאגן מיר תיקון הכללי נאך תפילת מוסף, אבער ראש השנה און יום הקדוש זאגן מיר תיקון הכללי נאך שחרית. אויף שמחת תורה ווען מען ענדיגט שפעט און מען ווייסט אז נאך מוסף וועט נישט זיין דער עולם דערביי, זאגן מיר תיקון הכללי נאך שחרית.

מיר האבן נישט קיין מקנה אין ישיבה, אבער דו דארפסט וויסן, אלס גבאי אין שטעטל, צו אפן לאזן די מקנה. אויב איינער איז נכשל געווארן יום הקדוש מיט מקנה לילה - זאל ער זיך גיין טובלין. אזוי האט דער רבי זכותו יגן עלינו פון סאטמער געזאגט, אז מען זאל לאזן אפן די מקנאות, אז אויב איינער איז נכשל געווארן מיט מקנה לילה - זאל ער גיין אין מקנה.

מוסף יום הקדוש

מיר האבן געמאכט א שטיקל פאזע פאר מוסף און א צווייטע פאזע פאר מנחה. מענטשן פרעגן 'וואס קען מען נישט מאכן איין גרויסע פאזע?' איך וועל דיר זאגן דעם טעם, איך וויל דו זאלסט וויסן ווי אזוי צו מאכן אין

שְׁטַעטל. איך האב פארשטאנען פון מוהרא"ש מען זאל צעטיילן דעם טאג, נישט מאכן איין גרויסע פאזע, ווייל יום כיפור איז נישט קיין צייט פון אהיים גיין פארברענגען, יום כיפור איז א טאג פון תשובה טון און אויסנוצן די צייט מיט דאווענען. אזוי אויך רופט מען אויס אביסל קערצער ווי מען מאכט, אז מען זאל בלייבן אין שול וד"ל.

איך האב געליינט קריאת התורה. זייט ר' מרדכי אינדיג האט זיך אריבערגעצויגן אין שטעטל האב איך אים איבערגענומען, איך האב געליינט מיטן נוסח וואס מען ליינט ימים נוראים, אבער ביי מנחה ליינען מיר נישט מיטן ימים נוראים נוסח. דער גבאי שפתי מארקוס האט פארקויפט די עליות, מיט די געלט האלטן מיר אויך די שול, מען פעינט איבער און מען פאררעכט דורךן יאר וואס עס פעלט זיך אויס. עס איז א גרויסע זאך צו קויפן אן עליה, סיי דאס עולה זיין איז א גרויסע זאך, און סיי די צדקה פארן רבינ'ס שול איז א גרויסע זאך. האברף אברהם אלף פרידריך האט מיר געקויפט שישי, איך האב געמאכט א מי שברך פאר אים און פאר זיין גאנצע משפחה, אויך פאר מיין טאטע מאמע, פאר מיין שווער און שוויגער און פאר מיין ווייב און קינדער.

איך האב אנגעהויבן 'אשרי יושבי ביתך' מיט די הארציגע נוסח פון 'אשרי העם יודע תרועה', נאכדעם 'הנני העני ממשע'. ביי הויכע שמונה עשרה זאגן מיר 'שושן עמק', 'יום מימים'. 'עוד בו נשמתו' זאגט מען חזן וקהל, 'צפה בבת' זאגן מיר נישט. 'נחשב כצג' זאגן מיר חזן וקהל, אזוי אויך זאגן מיר די גאנצע פזמון פון 'אשא דעי למרחוק' חזן וקהל. אויך זאגן מיר 'את לחשי' חזן וקהל, 'אדון לקול עמך' חזן וקהל. 'אמרו לאלקים' זינגען מיר, 'מעשה אלקינו' זינגען מיר. 'אשר אימתך' זאגן מיר, 'ליושב תהלות' זאגט מען חזן וקהל, 'אלו לאלו' חזן וקהל, נאכדעם 'ונתנה תקף' וכו'.

מנחה האט געדאווענט ר' שלמה לאנדא גרו יאיר, ער האט געדאווענט זייער הארציג, זייער שיין; ער האט געדאווענט מיטן סאטמערע נוסח, דער עולם האט זייער הנאה געהאט.

תפילת נעילה האב איך געדאווענט. איך ווער זייער נתעורר פון די פסוקים וואס מען זאגט ביי שמונה עשרה, ווי דער אייבערשטער ווארט מיר

זאלן תשובה טון: "רוצה אתה בתשובתן של רשעים", דער אייבערשטער וויל מיר זאלן אלע תשובה טון, "ואין אתה חפץ במיתתן", ער וויל נישט די רשעים זאלן שטארבן, "שנאמר", אזוי ווי עס שטייט, "אמר אליהם, חי אני נאם ה' אלקים", איך שווער, זאגט דער אייבערשטער, "אם אחפץ במות הרשע", אויב איך וויל הרג'ענען דעם רשע, "כי אם בשוב רשע מדרכו", איך וויל ער זאל תשובה טון, "וחיה", און בלייבן לעבן, "שובו שובו מדרכיכם הרעים", קערט אייך צוריק אידישע קינדער, "ולמה תמותו בית ישראל", און פארנוואס זאלט איר שטארבן, "ונאמר", און עס שטייט, "החפץ אחפץ מות רשע", צו דען וויל איך שטראפן דעם רשע, ער זאל שטארבן? "נאם ה' אלקים", זאגט דער אייבערשטער, "הלוא בשובו מדרכיו", איך וויל ער זאל תשובה טון, "וחיה", און בלייבן לעבן; אוי ווי זיס די ווערטער זענען, עס צעפלאצט די הארץ פון זיסקייט, ווי דער אייבערשטער בעט זיך ביי אונז, מיר זאלן תשובה טון און מיר וועלן לעבן.

מיר בלאזן נישט שופר אינמיטן קדיש; מיר ענדיגן קדיש, מען זינגט און מען טאנצט ביי תתקבל, מען פרייט זיך אז דער אייבערשטער האט אנגענומען אונזערע תפילות.

נאך קדיש - בין השמשות, פינקט עלף מינוט פארן זמן רבינו תם - האט דער דיין שליט"א אויסגעשריגן: "תקיעה גדולה!" און איך האב געבאלאזן איין תקיעה גדולה און אויסגעשריגן: "לשנה הבא בירושלים!" און האברך שמעון איינהארן איז צוגעגאנגען צום צמוד צו תפילת מעריב.

קידוש לבנה איז נישט געווען, ביי אונז רעגנט די לעצטע וואך צייט; לאמיר האפן אז מיר וועלן קענען מאכן קידוש לבנה.

איך בין אהיים מאכן הבדלה, אויסגעפאסט און געגעסן א סעודה. איך האב זיך געלייגט שלאפן, איך בין געווען גוט אויסגעמאטערט פון דאווענען א גאנצן טאג. דריי אזייגער פארטאגס וועק איך זיך אויף, איך האב שוין נישט געקענט שלאפן, האב איך דיר אפגעשריבן אביסל פון אונזער שיינעם יום טוב, איך האף דו וועסט ארויסנעמען שיינע זאכן אויף לעובדא ולמעשה.

וואס איז די פליכט פון א גבאי

די שטעטל איז א וואונדערבארע פלאץ, אויב מיר וועלן זיך ליב האבן און זוכן די מעלות איינער ביים צווייטן וועלן מיר האבן ערליכע דורות און גרויס הצלחה, און דאס איז די פליכט פון די גבאים, אריינבלאזן א חיות און א פרייליכקייט אין דעם עולם, מען זאל טאנצן נאכן דאווענען, און אז מען זעט איינער וואס קריגט זיך מיטן צווייטן - זאל מען אים פרייליך מאכן. דער רבי האט געזאגט (שיחות הר"ן, סימן מג): "עס זענען דא מענטשן וואס דרייען זיך ארום זייער צעבראכן פון די יסורים וואס זיי גייען אריבער און זיי קענען קיינעם נישט דערציילן וואס זיי ליידן. זיי וואלטן ווען געוואלט דערציילן פאר איינעם וואס זיי גייען אריבער, אבער זיי האבן נישט מיט וועמען צו שמועסן, און ווען זיי זעען א מענטש מיט א שמייכל, ווערן זיי אויפגעלעבט דורךדעם"; ביי דעם איז יעדער איינער א גבאי, יעדער איינער דארף זען עס זאל זיין שלום און ליבשאפט, און אז איינער האט זיך פארזויערט זאל מען יענעם פרייליך מאכן.

דער רבי ברענגט אראפ די מעשה (שם) וואס די גמרא דערציילט (מעניח כב.) רב ברוקא איז געגאנגען אויפן גאס און ער האט געטראפן אליהו הנביא, האט ער געבעטן פון אליהו הנביא ער זאל אים ווייזן ווער דא עס האט עולם הבא, האט אים אליהו הנביא געוויזן אויף צוויי מענטשן: "זיי זענען מענטשן וואס וועלן זוכה זיין צו עולם הבא", איז רב ברוקא געלאפן צו זיי און געפרעגט: "זאגט מיר, וואס טוט איר?" האבן זיי געזאגט: "מיר זענען בדחנים; ווען מיר זעען אז מענטשן קריגן זיך, גייען מיר צו צו זיי און מיר מאכן זיי פרייליך מיט אוינזערע ווערטלעך, ביז זיי ווערן פרייליך און מאכן שלום", דערפאר האבן זיי זוכה געווען צו זיין בני עולם הבא; זעט מען פון דעם דאס גרויסקייט פון פרייליך מאכן א צווייטן.

ווערט נישט אלט

טייערער ברודער, הארציגער חבר - האלט זיך פריש; בעט דעם אייבערשטן זאלסט בלייבן פריש, זיך מחי' זיין מיטן רבינ'ס עצות, גיין אין די וועגן פון רבי'ן, זיך מתבודד זיין יעדן טאג און זיך מחי' זיין מיט יעדע

גוטע זאך, און לערנען שיעורים בכל התורה כולה על פי סדר דרך הלימוד פון הייליגן רבי'ן (המבואר בשיחות הר"ן, סימן עו).

אלס קינד פלעג איך זייער וויינען ביי 'אל תשלקנו לעת זקנה', איך האב געמיינט אז מען בעט דעם אייבערשטן מען זאל נישט אלט ווערן; איך האב א טעות געהאט, איך האב געמיינט מען בעט מען זאל נישט ווערן אן אלטער איד, היינט וויין איך ביי דעם שטיקל איך זאל נישט אלט ווערן, נישט אין יארן, נאר וואס דער רבי זאגט, ווי רבי נתן ברענגט (לקוטי הלכות תפילין הלכה ה, אות ה): "הזהיר רבינו ז"ל על זה ואמר", דער הייליגער רבי האט אונז געווארנט און געזאגט "שאסור להיות זקן", מען טאר נישט זיין אלט, "הן צדיק זקן", נישט קיין אלטער צדיק, "הן חסיד זקן", נישט קיין אלטער חסיד, "זקן אינו טוב", אלט איז נישט גוט, "כי צריכים להתחיל בכל פעם מחדש", מען דארף זיך שטענדיג באנייען; עס איז זייער שרעקעדיג אז מען ווערט אלט, מען דארף זיין פריש אין עבודות השם.

איך האב נאך אסאך צו שרייבן, אבער יעצט דארף איך גיין בויען מוין סוכה און זיך אָנגרייטן פאר יום טוב סוכות.

אויף האבן מיר היינט א ברית אין ישיבה, ביי האברף דודי גרו יאיר. דער אייבערשטער זאל העלפן מיר זאלן קענען אנהאלטן אלע אונזערע קבלות, אים דינען מיט שמחה און נישט אויפהערן דאנקען און לויבן פאר די חסדים וואס ער טוט מיט אונז, בעיקר אז מיר ווייסן פון אזא רבי, מיר ווייסן פון אזעלכע עצות, און מיר זאלן זוכה זיין צו טון אין הפצה, האבן א שייכות מיט פארשפרייטן די עצות פאר די וועלט, ביז מיר וועלן זוכה זיין צו די גאולה שלימה.

...

עֲצָתוֹ אֲמוּנָה פֶּאָר קִינְדֶּער

אוי וויי, די אידן צעשטעקן מיר מיט וייערע מצות

יֵצֵר הָרַע זייער טרויעריג, זייער צעבלוטִיגט, ער זאגט: "איך האב געמיינט איך וועל דערטרענקען די שײף מיט די ד' מינים, אָבער די אידן האבן געטראפן אַ פֿאַר סעטס ד' מינים און זיי זענען געשטאנען אַ גאַנץ סופות מיט אַזאַ שמחה, אַלע אידן זענען געשטאנען לאנגע שעות און געווארט צו קענען געבן איין שאקל מיט די ד' מינים, דאס האט מיך אזוי צעשטאכן, דאס האט מיך אזוי צעבלוטִיגט..."

טייערע קינדער, לאמיר גוט צעשטעקן דעם יֵצֵר הָרַע מיט אונזערע מצות, לאמיר אים צעבלוטִיגן דורך דעם וואס מיר וועלן שאקלען דעם לולב מיט שמחה, לאמיר טאנצן און זינגען: "אוי ווי גוט צו זיין אַ איד, אוי ווי גוט צו זיין אַ איד!"

